71STE JAARGANG No. 9038 DINSDAG 1 JUNI 1954

Amigoe di Curaçao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Uitgave: N.V. Paulus-drukkerij, Willemstad, Curaçao

Hoofdredacteur: A. G. Jansen. Kantoor: Consciëntiesteeg 27-29. Telefoon: Redactie 3858, Administratie 3550. Abonnementsprijs: Curaçao, Bonaire, Aruba, Suriname, Bovenwinden f 2.50. Buitenland f 3.— per maand (bij vooruitbetaling)

Positie Procureur Generaal in Plenaire Vergadering

Antillianen verlangen nog een duidelijke verklaring

's-Gravenhage. — **Het communiqué van de heden gehouden plenaire vergadering der R.T.C. vangt aan met een aantal redactie-wijzigingen. Daarna vervolgt het stuk:**

Een woordvoerder van de Antilliaanse delegatie verklaarde, dat zijn delegatie zeer zwaar heeft nagedacht over de bedoeling der toelichting t.a.v. de positie van de P.G. zoals deze thans luidt.

De meerderheid van de delegatie legt zich neer bij deze nadere toelichting. Maar de gehele delegatie is van mening dat in de openbare slotvergadering zeer duidelijk het Nederlandse standpunt dienaangaande moet worden uitgesproken.

De woordvoerder van de Surinaamse delegatie merkte op, dat de opvatting omtrent de toelichting niet alleen die is van de Nederlandse delegatie, maar die van alle drie de delegaties moet zijn.

Van de zijde van de Nederlandse delegatie werd hiermede instemming betuigd en een duidelijke verklaring te dien aanzien toegezegd, waarbij de verwachting werd uitgesproken, dat de andere delegaties zich bij deze duidelijke uitspraak zullen aansluiten.

In verband met art. 46 van het Ontwerp-Statuut betreffende het kiesrecht, deelde een woordvoerder van de Surinaamse delegatie mede, geen voorstel op dit punt te zullen doen. Doch hij drong er bij de Nederlandse regering op aan te bevorderen, dat een wetsontwerp omtrent een gemakkelijke naturalisatie van de Indonesiërs in Suriname spoedig zal tot stand komen en dat de wijziging van de wet op het Nederlanderschap bevattende het jus soli voor de tweede generatie eveneens op korte termijn zal geschieden.

De plv. voorzitter der Conferentie en het lid van de Nederlandse delegatie, de minister van Justitie mr. L.A. Donker zegden hunnerzijds alle medewerking toe.

Het lid van de Nederlandse delegatie, dr. J. Schouten verklaarde overwegend bezwaren te hebben tegen lid 3 van art. 55, luidende: „Indien en voor zover een voorstel tot wijziging van het Statuut afwijkt van de grondwet, wordt het voorstel behandeld op de wijze als de grondwet voor voorstellen tot verandering in de grondwet bepaalt, met dien verstande dat de nieuwe Kamers de voorgestelde verandering bij volstrekte meerderheid der uitgebrachte stemmen kunnen aannemen".

Met name gaat zijn bezwaar als individueel lid der delegatie tegen het tweede gedeelte dezer zin, aanvangende met de woorden: „Met dien verstande". Hierin wordt de mogelijkheid geopend omtrent een aantal zeer belangrijke aangelegenheden langs de weg van wijziging van het Statuut te geraken tot verandering der Grondwet met een gewone meerderheid.

M.b.t. veranderingen in de Grondwet geldt thans, dat deze alleen kunnen tot stand komen wanneer zij in de z.g. tweede lezing met tweederde der uitgebrachte stemmen worden aanvaard.

Nog steeds was spreker van gevoelen, dat deze regeling moet worden gehandhaafd.

Aan het einde der vergadering werd door de delegatie-voorzitters aan de plaatsvervangende conferentievoorzitter, minister Kernkamp, dank gebracht voor zijn leiding dezer besloten vergadering.

Afscheidsrecepties van R.T.C.-delegaties

's Gravenhage. — De Antilliaanse delegatie ter R.T.C. heeft op 2 Juni een afscheidsreceptie in Kasteel Oud-Wassenaar. De Surinaamse delegatie houdt er een op 3 Juni.

In Guatemala

Complot tegen de regering ontdekt

Guatemala. — Uit niet officiële bron is vernomen dat te Guatemala een tegen de regering gericht complot is ontdekt.

Vijf personen zouden hun toevlucht hebben gezocht in ambassades. In de afgelopen achtenveertig uren zijn tal van arrestaties gepleegd, voornamelijk aan de grens met Honduras.

USA-luchtmacht

Bommen overal ter wereld

Washington. — „De bommenwerpers der Amerikaanse strategische luchtmacht kunnen op elk ogenblik onder alle weersomstandigheden opstijgen en naar elk punt ter wereld vliegen, waarbij zij zich uiteindelijk op een paar honderd meter boven het aangewezen doel zullen bevinden, dat zij ook zullen kunnen bombarderen", aldus heeft de bevelhebber der Amerikaanse strategische luchtmacht, generaal Curtis Lemay, onder meer in een toespraak tot bij het leger te werk gestelde scheikundigen verklaard.

Venezue'a bestudeert luchtvaartovereenkomst met Nederland

Caracas. — De Venezolaanse minister van verbindingen, kolonel Félix Román Moreno, heeft volgens het blad „El Universal" meegedeeld, dat zijn departement momenteel in studie heeft het sluiten van een luchtvaartovereenkomst met Nederland. De voordelen van een dergelijke overeenkomst, aldus de bewindsman, zullen voor beide landen tegen elkaar moeten opwegen.

Nieuw serum tegen hondsdolheid

New York. — Een Amerikaanse fabriek heeft een nieuw serum tegen hondendolheid aan de markt gebracht, dat gebruikt kan worden als aanvulling op de behandeling volgens Pasteur, in het bijzonder in gevallen waarin de patiënt in het hoofd of in de hals gebeten is. Sedert 1948 is deze nieuwe methode met succes toegepast op een tweehonderdtal personen in de Verenigde Staten. Het onderzoek, dat aan de samenstelling van het nieuwe serum voorafging, stond onder leiding van dr. Hilary Koprowski, die zich indertijd ook bezig heeft gehouden met onderzoekingen naar de gele koorts in Brazilië.

Radio-actieve regen op Sydney

Sydney. — In Sydney is radio-actieve regen gevallen, waarschijnlijk als gevolg van de Amerikaanse waterstofbomproeven in de Stille Oceaan. De waargenomen hoeveelheid radio-activiteit in het regenwater was echter niet gevaarlijk.

Ook na de Britse atoomproeven in Montebelle was indertijd radio-activiteit boven Sydney gemeten.

Recht tot het Hart

— De sterkste is nooit sterk genoeg om zijn kwade neigingen altijd de baas te blijven.

Stakend Argentinie

Overheidspersoneel krijgt meer loon

Buenos Aires. — Het personeel in overheidsdienst van Argentinië krijgt, voor zover het minder dan een bepaald minimumloon verdiend, loonsverhoging, variërende van vijf tot twintig procent.

De laatste tijd is er veel arbeidsonrust in het land. Een groot deel van het industriële apparaat ligt op het ogenblik als gevolg van stakingen stil.

Cubaanse oud-minister kreeg asyl in Mexicaanse ambassade

Havana. — De Cubaanse oud-minister van verbindingen Sergio Mejias heeft asyl genomen in de Mexicaanse ambassade te Havana na er door de regering van beschuldigd te zijn deel te hebben genomen in een samenspanning om president Fulgencio Batista en andere hooggeplaatste functionarissen te vermoorden. Hij behoort tot een groep van tien personen, die door de regering van een dergelijk complot beschuldigd zijn. Hiervan zijn inmiddels reeds vijf in verzekerde bewaring gesteld.

Paus ontving 400 kardinalen en bisschoppen

Vaticaanstad. — Paus Pius XII heeft gisteren speciale audiëntie verleend aan ongeveer 400 kardinalen en bisschoppen, die uit alle delen van de wereld naar Rome waren gekomen om de heiligverklaring van Pius X bij te wonen. De Heilige Vader, die gekleed was in een wit gewaad, sprak hun in het latijn toe van zijn rood-goude troon af in de grote zaal der zegeningen boven de portiek van de basiliek van St. Pieter.

H.M. de Koningin heeft dezer dagen op het paleis Soestdijk de R.T.C.-delegaties ontvangen. H.M. de Koningin in gesprek met Dr. Da Costa Gomez (Ned. Antillen) midden en Mr. Dr. Pos (Suriname) rechts. Links Min. Prof. Dr. L.J. Beel en Mr. J.R.H. van Schaik.

Staking bij Pan American roept problemen op voor Curacaose telegrafisten

Willemstad. — De staking onder het grondpersoneel van de PAA in Venezuela, waarover wij reeds uitvoerig berichtten, heeft onder het personeel van de L.R.D. op Hato gemopper en ontevredenheid gebaard. Want doordat de PAA-telegrafisten op Maiquetia zich solidair hebben verklaard met het stakend grondpersoneel en het werk hebben neergelegd, is het op Hato met een onderbezetting aan manpower „poot-aan" spelen geblazen. En dit heeft nu ene principieel geschil doen ontstaan, dat zijn oorsprong vindt in de geldelijke waardering van de te verrichten extra arbeid.

Zoals bekend is het grondpersoneel van de PAA vorige week in staking gegaan op grond van bepaalde loonkwesties, die niet naar tevredenheid van de betrokken employé's zijn geregeld.

Nu heeft ongeveer 6 man personeel, verbonden aan de communicatie afdeling van de PAA, die in Maiquetia een eigen radio-station exploiteert, zich solidair verklaard met het stakend grondpersoneel en derhalve hebben zij met ingang van de vorige week Woensdag het werk neergelegd.

Tot goed begrip diene, dat geen diensten meer worden verleend ten behoeve van de PAA, wel worden de andere maatschappijen, die Maiquetia in hun luchtnet hebben opgenomen, bediend.

Deze staking is gevoelig voor een luchtvaartbedrijf, want het terrein van de communicatie-werkzaamheden bestrijkt alles wat te maken heeft met de veiligheid en beweging van het vliegtuig tijdens de vlucht. Hieronder vallen het verzenden van telegrammen, doorgeven van weerberichten enz..

Extra dienst

Nu de PAA om redenen van de continuiteit van haar vliegverkeer er voor de duur van de staking haar activiteiten van Maiquetia naar Curaçao heeft verplaatst, impliceert een en ander dat het station Hato extra werk te verstouwen krijgt, zonder dat daarvoor de personeels-sterkte op Hato kón worden uitgebreid.

Dat dit extra werk kon worden opgevangen werd bereikt doordat in opdracht van de Landsminister van Verkeer en Vervoer de op Hato werkzaam zijnde radio telegrafisten verplicht werden op de hen toekomende vrije dag per week dienst te doen verrichten.

Als vergoeding voor dit overwerk werd de telegrafisten òf een vrije dag, op een later tijdstip op te nemen, òf een geldelijke beloning in vooruitzicht gesteld naar de vigerende voorschriften. En dit nu is aanleiding geworden tòt een principieel meningsverschil.

Want wat is het geval?

Wat is Zondag?

De ambtenaren, werkzaam bij de LRD hebben een continu-werktijden regeling in welker schema de ambtenaren eens per 7 dagen een vrije dag hebben. Deze vrije dag wordt door de L.R.D. telegrafisten als een „Zondag" beschouwd en zo redenerend moet arbeid, die verricht wordt op een „Zondag" gehonoreerd worden met een 100% loontoeslag. Aan de andere kant stelt men zich op het standpunt, dat onder Zondag verstaan dient te worden de dag, die op de Zaterdag volgt; derhalve kunnen bedoelde telegrafisten — want nu komt het principiële geschilspunt aan de oppervlakte — géén aanspraak maken op de Zondagtoelage, maar op een uitbetaling van een toeslag ad 10% op het normale uurloon, zijnde de vergoeding voor overwerk.

In deze begrippen „Zondag", de dag nà Zaterdag en de de telegrafist toekomende vrije dag, die in feite voor de LRD-telegrafist als Zondag geldt, ook al valt die bijv. op een Woensdag, dient naar de mening van de telegrafisten klaarheid gebracht te worden. Men redeneert zo, dat wanneer de vrije dag niet als Zondag wordt aangemerkt en de ambtenaar verricht op Zondag dienst, wanneer wordt het dan Zondag voor hen?

Uit het feit, dat met kunst en vliegwerk het leveren van extra dienst en met opoffering van de vrije dag mogelijk kan worden gemaakt, wordt in kringen van de LRD gezien als een bewijs, dat het bezuinigings-beleid ten aanzien van het personeel, zich nu gaat wreken.

Naar wij vernemen hebben betrokkenen de Ambtenarenbond in deze benaderd. Een stap voorwaar, die alleszins getuigt van het grote vertrouwen, dat men heeft in de nog jonge ambtenarenbond, doch nochtans wijst op een verkeerd inzicht in de te volgen gedragslijn. De hiërarchie vraagt nu eenmaal een andere weg. Betrokkenen dienen eerst met het Hoofd van Dienst tot een vergelijk te komen, lukt dat niet, dan staat immer een beroep open op de Landsminister, die — het moge bekend zijn — immer een open oog heeft voor de verlangens van de ambetenaren. Zou ook dit overleg tot negatieve resultaten leiden, dan eerst kan men zich wenden tot de Ambtenarenbond of de Antilliaanse ambtenaren rechter.

De betrokken Landsminister verklaarde ons desgevraagd, dat hij van geschillen niet op de hoogte is. Hij verkeerde in de veronderstelling dat het overleg tot bevredigende resultaten zou leiden. Zo niet, dan staat immer beroep open op andere instanties, aldus de Landsminister, die ons hedenochtend van zijn grote waardering voor het werk, dat de LRD in deze verzet, liet blijken.

De staking, die in Maracaibo dreigde, is inmiddels nog even uitgesteld. Wij meldden reeds, dat ook het personeel op die luchthaven in staking zou gaan, doch aangezien een tijdslimiet van te voren is voorgeschreven voordat dit personeel in staking kan gaan, werkt men nog gewoon door. De P.A.A., toestellen, die op Balboa via Maracaibo vliegen, doen laatstgenoemde luchthaven nog steeds aan. Wel passeren deze machines via Curaçao. De route is dus nu Port-of-Spain, Curaçao, Maracaibo, Balboa.

De heer Hume, personeelschef van de P.A.A., te Miami, die, gelijk wij reeds meldden voor het voeren van besprekingen in Caracas vertoefde, is voor overleg weer naar Miami teruggekeerd. Hij zal een dezer dagen weer naar Caracas vertrekken voor het hervatten der onderhandelingen. Een spoedige oplossing van het geschil is echter nog niet in zicht.

Brits-Guyana is „niet anti-Brits"

Georgetown. — De wetgevende raad van Brits-Guyana heeft besloten bij de Britse minister van koloniën te protesteren tegen een uitlating van William Bustamente, de eerste minister van Jamaica, als zou Brits Guyana „anti-Brits" zijn.

(Bustamente verblijft op het ogenblik in Engeland, waar hij pleit voor een nieuwe handelspolitiek tegenover Jamaica.)

De ondervoorzitter van de raad, William Raatgever, verklaarde: „De inwoners van Brits-Guyana doen voor niemand onder in hun trouw aan de Kroon. Dit werd afdoende bewezen bij de kroningsviering hier."

Fantastische oplichterszaak voor Maastrichtse Rechtbank

Tegen „President Robert" vier jaar gevangenisstraf geëist

Maastricht. — De geruchtmakende nu reeds jaren slepende zaak tegen de Haagse kleermakerszoon Robert Lombert, de „president Robert" van de „Conseil consulair sécret diplomatique", vond gisteren voor de Maastrichtse rechtbank zijn voorlopige bekroning in de eis tegen hem van vier jaar gevangenis met aftrek. Beklaagde deed, zoals bekend, ook een poging in de Nederlandse Antillen om „liefdadigheid" te bedrijven, doch werd met zijn metgezellen onmiddellijk uitgewezen wegens gebleken oplichterspractijken.

Het geding van gisteren ging over voorspiegelingen, door hem gedaan, om diverse lieden te bewegen onder zijn leiding op het jacht „President Robert" uit te wijken om een „onvermijdelijke oorlog" te ontlopen.

Er was grote belangstelling, ook van de zijde van de buitenlandse pers, toen de president van de rechtbank de fantastische oplichterijen onder de loupe nam. Ter sprake kwamen een bewering van beklaagde, als zou de Paus zijn bijzondere tevredenheid tegenover hem hebben betuigd, verder dat een katholiek aan het hoofd stond van de machtige, wereldbeheersende C. C. S. D., de inhuldiging van beklaagde als „chief president" in een Belgisch klooster in een operette-statiegewaad en omhangen met eretekenen met een staf in de hand en gezeten op een troon. Voorts beweerde hij, dat de C.C.S.D. zulke leden telde als Churchill, Eugene Black van de Wereldbank en niet bestaande Lords.

Onder de gedupeerden waren zelfs academici, die uit angst voor de voorgespiegelde derde wereld oorlog in de Korea-tijd enz. hun bezittingen te gelde maakten en aan verdachte afdroegen. Ter zitting bleek, dat enkelen thans nog in de voorspiegelingen van beklaagde zijn blijven geloven.

De president, die beklaagdes daden kwalificeerde als „idioterie", „klatergoud", „comedie" en dergelijke, had geen moeite om de beweringen van beklaagde te ontzenuwen.

De officier van justitie, die deze zaak zeldzaam en merkwaardig noemde, vond, dat beklaagde het tijdstip voor zijn fantasseren wel heel precies had gekozen. Zo hebben in de achttiende eeuw, in een periode van staatsonzekerheid, charlatans en avonturiers ook hun slag kunnen slaan.

Pesonen met vele suggestieve gaven hadden enkele jaren geleden, toen de oorlog in Korea woedde en de communistische dreiging velen beangstigde, eveneens goede kansen.

De uitspraak is bepaald op 14 Juni.

R.T.C. en verkiezingen

Toch troubles door oppositie

(Van onze correspondent)

Den Haag. — Donderdag zal in de Eerste Kamer in een openbare vergadering officieel door de drie delegaties van de landen, die als rijksdelen het nieuwe Koninkrijk vormen, het statuut worden aanvaard, dat na jarenlange onderhandelingen tot stand is gekomen ter omschrijving van de nieuwe rechtsorde, welke aan dit Koninkrijk ten grondslag ligt.

De ondertekening is nog een zaak, welke in de parlementen zal moeten worden aangenomen, maar het is nauwelijks aan te nemen, dat daarbij nog zodanige moeilijkheden zullen ontstaan, dat men deze regeling alsnog zou willen verwerpen. Er zijn wel kleine minderheden, die dat beslist zouden willen, maar deze hebben zich zodanig door partijpolitieke instincten laten beheersen, dat zij het algemeen rijksbelang over het hoofd zijn gaan zien en kennelijk op electorale winst spelen. Vermoedelijk zijn zij zich daarbij bewust, dat zij zonder gevaar deze politiek kunnen volgen. De aanvaarding staat nu toch eenmaal vast.

Er is een ruime meerderheid. Het geluid, dat de oppositie wil aanheffen, kan de kiezers van deze partijen alleen nog maar als aangename muziek in de oren klinken, of zij zich nu bewust zijn, dat het overbodige klanken zijn of niet. Dissonanten zijn overigens in een muzikale compositie altijd gewend om bepaalde climaxen voor te bereiden en het vreugdevol slotaccoord van deze Ronde Tafel Conferentie zal zijn effect er niet door missen.

De oppositie, voornamelijk bestaande uit democraten en Arubanen van de separatistische richting, heeft de laatste dagen nog even getracht om onder het groene gras van de R.T.C. enkele addertjes te deponeren. Deze addertjes construeerde men met vernuft uit de commentaren van... ... — schiet u niet in een lach o lezer! — enkele Nederlandse bladen, die de berichten over het resultaat der R.T.C.-besprekingen met sobere commentaren hadden opgefleurd.

Zo is het katholieke dagblad „De Tijd" zo stout geweest om als onderkop boven het bericht omtrent de aanvaarding van het statuut op 25 Mei te schrijven: „Arubanen en Democraten vormen nog ongevaarlijke minderheden"......

De heren hebben zich daaraan — kennelijk omdat deze weergave om de feiten juist was! — dermate geërgerd, dat zij onmiddellijk alarm hebben beslagen. Met de koppen bij elkaar hebben zij nog een gezamenlijke poging ondernomen tot ondergraving van het gehele als een biljartlaken zo glad geschoren R.T.C.-gazon. Deze poging was echter voorbestemd om te mislukken. Er zijn ergens grenzen aan de mogelijkheden, die ook de meest fervente politici ten dienste staan, wanneer het erom gaat de achterban van hun kiezersvolk te imponeren. Men kan met het maken van molshopen en molsgaten in een met moeite door de beste juridische tuiniers van het Koninkrijk schoon gewied perk natuurlijk ook zijn gezicht verliezen. De kans hierop was niet gering en dat wisten de heren ook bliksems goed. Maar zij wilden toch een poging wagen. Vandaar, dat het alarm over die onnozele krantenschrijverij nog even de serene atmosfeer kwam verstoren.

Wij vragen ons in gemoede af, hoe men in de beide rijksdelen overzee eigenlijk over de verhouding persbestuur denkt. Is het daarginds aan journalisten verboden om de waarheid in kernachtige woorden neer te schrijven? En wanneer dat gebeurt, is dat dan een reden om de atmosfeer zodanig te vertroebelen, dat een hele conferentie ervoor op stelten dreigt te worden gezet?

Een ander voorbeeld van overdreven reageren op onnozele perscommentaren was de woede, die in de delegatie ontstond, omdat ergens in de provincie een dagblad heeft geschreven, dat de aanvaarding van het statuut in zijn eindredactie een overwinning was van K.V.P. Onze lezers in de West zullen dat nooit accepteren, dacht men blijkbaar en de herrie begon opnieuw. Er steekt echter een grond van waarheid in, want de K.V.P. en de A.R. hebben hier inderdaad het statuut bijgeschaafd en verbeterd.

Wij beginnen langzamerhand iets te begrijpen van de wonderlijke stilte, die er tot het laatst toe rondom de R.T.C. is in acht genomen. Wij krijgen respect voor de ambtenaar van de Rijksvoorlichtingsdienst, die de journalisten met een vloed van nietszeggende communiqué's en gewichtige teksten trachtte dood te gooien, om ze toch maar alsjeblieft niet de achtergrond te laten schrijven. Die man heeft voortreffelijk zijn werk gedaan, maar hij heeft één ding vergeten: dat journalisten nu eenmaal dat graag in de krant zetten, wat iets zegt en wat voor het publiek spreekt. Wij hebben dat gedaan in Nederland en wij zijn er ons terdege van bewust, dat wij het nog veel te summier hebben gedaan. Is het geen kostelijke grap, dat zelfs die paar onnozele commentaren die de spijker enigszins op zijn kop sloegen, bepaalde belanghebbenden op hun achterste zolder hebben gebracht? Wij in onze onnozelheid, die dachten, dat een Koninkrijk slechts gediend kon zijn met eerlijke weergave van feiten en die een ogenblik vergeten waren, dat er ook nog verkiezingen op til zijn.

Het is een bekend feit, dat een van de scherpste koppen in de Nederlandse politiek altijd gewaarschuwd heeft voor het houden van de R.T.C. vlak voor die verkiezingen. De man heeft gelijk gekregen. Wanneer niet toevallig ook enkele gunstige factoren in het spelen waren geweest, dan zou de R.T.C. daarop nog mislukt zijn!

Friese Siamese tweeling wordt operatief gescheiden

Leeuwarden. Vier chirurgen hebben 12 Juni vastgesteld als datum voor de operatie om Folkje en Tjitske de Vries, de zeven maanden oude Siamese meisjestweeling, die uit een Fries arbeidersgezin geboren werd, te scheiden. De chirurgen zullen worden geassisteerd door 15 artsen en verpleegsters. Prof. Ian Aird, de Schotse chirurg, die de tweeling Tomondanye en Wariboko uit Nigeria in December jongstleden te Londen scheidde, is uitgenodigd de operatie bij te wonen. De vier Nederlandse artsen hebben een film van de Londense operatie bestudeerd. Dr J. Havkens, de specialist, die met de operatie te Leeuwarden belast is, deelde mede, dat de toestand van de Nederlandse tweeling „gunstiger" is. De meisjes zitten van de borst tot de maag aan elkaar vast over een lengte van ruim tien centimeter. Zij hebben practisch volkomen en afzonderlijke organenstelsels. In het gezin zijn vijf normale broers en zusters.

Op het plaatje: dr. A. Pasma (rechts) een der chirurgen en dr. Houwen (links, de röntgenoloog op weg naar het ziekenhuis.

Voor kabelbesprekingen

Directeur O. G. E. M. naar Nederland

Willemstad. — De heer ir. Tulleners, directeur van de Overzeese Gas en Electriciteits Mij. is Zaterdag j.l. naar Nederland vertrokken. Wij vernamen, dat zijn reis in verband staat met de plannen van de O.G.E.M. om een kabel te spannen over de St. Annabaai.

Bestuurcollege heeft aestetische bezwaren

Er worden nog steeds besprekingen gevoerd tussen het Bestuurscollege en de Electriciteitsmaatschappij om het probleem van de „stroom-overbrenging naar Punda-zijde op te lossen. Zoals wij reeds meldden, heeft de Elec. Mij het plan geopperd om twee masten aan de haveningang op te stellen om zodoende een kabel over de ingang te kunnen spannen. Hiermede zou de vervelende geschiedenis van brekende kabels door het uitwerpen van ankers van schepen, die uit de koers lopen in de havenmond, uit de weg geruimd zijn.

Zoals bekend heeft het Bestuurscollege aestetische gronden vele bezwaren tegen deze kabel-plannen.

Een tegenvoorstel is nu ingediend en mede hierdoor is de heer Tulleners naar Nederland vertrokken om dit voorstel met de Nederlandse deskundigen te bespreken.

Wij mogen wensen, dat spoedig een oplossing wordt gevonden, daar het voor de Punda-bewoners minder aangenaam is zonder licht te geraken, wanneer de beruchte Juni, Juli en Augustus-maanden nu aanbreken.

„Noche de Batanga" op 15 Juni

Willemstad. — De Revista Musical „Noche de Batanga" heeft een dergelijk groot succes gehad dat de heer R. Hanst — op veelvuldig verzoek — besloten heeft een reprise van deze Curaçaose show te geven. De herhaling van „Noche de Batanga" zal zijn beslag vinden op Dinsdag 15 Juni a.s. en wel des avonds te 20.30 uur in de Stadsschouwburg.

RCC tenniskampioenschappen

Willemstad. — De gisteren gehouden tenniswedstrijden om het RCC-kampioenschap op de Mundo Nobo-banen hadden het volgende verloop: Hoyer wint van Easton met 6—2 en 7—5; Bonifacio wint van Leander met 7—5 en 6—3.

Voor hedenavond zijn vastgesteld: Tellud — Arvelo, Meit — Charles, Moron — Van Rosberg (finale C-klasse) en Hollander — Plaate.

Film over Joe Louis in West End

Willemstad. — Het leven van de ex-wereldkampioen zwaargewicht Joe Louis, de pugilist, die jaren lang de koning in de ring is geweest, is in een film verwerkt. Onder de titel „The Joe Louis Story" zal deze film binnenkort vertoond worden in WEST-END theater. Ongetwijfeld zal deze film vele bezoekers trekken.

Uitschieters

Willemstad. — De Meteorologische Dienst op het Plesmanvliegveld meldde, dat uitschieters werden waargenomen uit een richting van 90 graden met een snelheid van 35 mijl per uur.

Journaal van de Mobiele Brigade

TIEN PROCES VERBALEN

Willemstad. — De Mobiele Brigade, die op nummer 3055 of 3255 kan worden gewaarschuwd, staat altijd klaar om assistentie te verlenen. Doch ook om overtreders te „pikken".

Gisteren werden tien personen verbaliseerd, terwijl acht personen een waarschuwing moesten ontvangen. Er werd vijf maal assistentie verleend en een lichte aanrijding behandeld. Onder de assistentie-gevallen bevonden zich twee gevallen van stenen gooien.

HET WERD TE GORTIG

Op Oost-Jongbloed moest de M. B. optreden, want wat zich daar afspeelde ging de perken te buiten. Een vrouw gebruikte namelijk de koraal van haar buurvrouw als vuilnisbak en gooide dientengevolge al haar afval, bestaande uit lege blikjes, flessen etc. in bedoelde koraal. Natuurlijk vond buurvrouw dit helemaal niet prettig. De politie-patrouille onderhield de „vrouw met vreemde manieren" streng over haar gedrag en zorgde ervoor dat de zaak schoongemaakt wordt.

VAART EN VLUCHT

Tel Avive nr Cardiff; **Eleuisa** v. La Guayra; **Köln** nr Cristobal; **Debrett** v. Cristobal nr Pto Cabello; **Fresno City** v. Liverpool nr Cristobal; **Fuyo Maru** nr La Guayra; **Willemstad** nr Aruba.

Haven: Vrachtschepen 5 in en 7 uit; tankschepen 16 in en 12 uit; zeilschepen 4 in en 3 uit. Passagiers landend 5 vertrokken 5 en doorgaand 84.

Hato: Vliegtuigen 14 in en 14 uit. Passagiers landend 109 vertrokken 88 en doorgaand 84.

Vermiste vrouw heeft andere naam

Willemstad. — Vorige week meldden wij, dat de vrouw Margareth Saunders sedert 18 Mei niet van haar werk naar haar woning was teruggekeerd. Zij werd het laatst gezien op Saliña, ter hoogte van de Chrysler Building van Palais Royal, des avonds omstreeks acht uur. Thans vernemen wij, dat zij ook wel MARGARETH BRISTOL wordt genoemd. Haar bijnaam is „Miss Muggy". De recherche speurt nog steeds verder naar deze vrouw en tot nu toe heeft men nog niets gevonden. Wij laten hieronder nogmaals haar signalement volgen:

Margareth Saunders is geboren op St Kitts, heeft een donkere huidskleur, flink postuur, 1.70 meter lang, grijzend haar. Zij is gekleed in een rose blouse en een veelkleurige rok. Een ieder, die inlichtingen kan verschaffen omtrent bovenbedoelde vrouw, wordt verzocht zich in verbinding te stellen met de Recherche, tel. 1211 of met de Mobiele Brigade, tel. 3055

MOEILIJKHEDEN BIJ HET KRUISPUNT

Willemstad. — De ingebruikneming van de verkeerslichten op het kruispunt Roodeweg-Niewindtstraat is dan eindelijk geschiedt. Een nieuwe mijlpaal is bereikt in de geschiedenis van de moderne verkeersregeling. Zoals de lichten nu werken, gaat alles uitstekend alleen zijn er nog bestuurders die de betekenis van de verkeerslichten nog niet helemaal „door" hebben. Het is echter ondoenlijk voor de politie om iedere bestuurder tekst en uitleg te geven van wat er gedaan moet worden als een Oranje, Rood of Groen lichtje gaat branden. Het is echter wel juist gezien van de inspecteur Stuvel, om bij de verkeerslichten voorlopig een agent van politie te plaatsen om een oogje in het zeil te houden. Vooral gedurende de eerste dagen maakt men licht vergissingen. Gisteren bijvoorbeeld was er een chauffeur van een autobusje, die niet begreep, dat wanneer een auto voor hem stopt, hij óók moet stoppen. Een personenauto, die voor het verkeerslicht stond te wachten, reed hij „zomaar" van achteren aan.

Verder gaat het uitstekend met bedoelde lichten. Als het met de lichtjes op Rio Canario ook zo vlot gaat, zal men geen reden tot klagen hebben.

16 JUNI IS DE DAG

Willemstad. — De veelbesproken oplichtingszaak van P. die zo'n belangrijk bedrag heeft verduisterd, zal op 16 Juni a.s. in behandeling worden genomen. Gelijk wij reeds eerder meldden, wordt op die dag tevens de zaak contra J. S. in behandeling genomen. Naar wij vernamen, zal haar o.a. mishandeling, de dood tengevolge hebbende ten laste gelegd worden.

Naar het hospitaal

Willemstad. — Van je buren moet je het maar hebben. Dit ondervond de man R. C. die tijdens een ruzie door zijn buurman zodanig met een zakmes werd bewerkt, dat deze in het Hospitaal moest worden opgenomen. R.C. bekwam o.a. een ernstige neuswonde. De buurman, genaamd V. S. A. kan natuurlijk zoiets niet ongestraft doen. Voorlopig „logeert" hij terzake mishandeling bij de recherche.

POSTDUIVENSPORT

Willemstad. — Op Zondagmorgen werd door de Vereniging van Postduivenhouders *„De Snelvlucht"* de eerste uit een serie van 5 wedvluchten voor Jonge duiven gevlogen vanaf Westpunt. In concours waren 82 duiven.

De uitslag was als volgt:
Willems, 1, 2, 3, 7, 12, 16, 21
Ellis, 4, 5,
Boelhouwer, 6, 10, 15, 19
van Lit, 8, 11, 14, 20, 22, 26
Hofmans, 9, 18, 27
Comb. Anemaet-de Boef, 13, 23,
Zieck, 17
v.d. Plaat, 24, 25.

De stand na deze eerste wedvlucht is: Voor het *Kampioenschap „Onaangewezen vogels"*:

Willems	196	punten
Ellis	175	„
Boelhouwer	151	„
van Lit	141	„
Hofmans	114	„
Comb. Anemaet-de Boef	83	„
Zieck	45	„
v. d. Plaat	39	„

Voor de *Kampioenschap „Aangewezen vogel"*

Willems	93	punten
Ellis	86	„
Boelhouwer	82	„
van Lit	76	„
Hofmans	72	„
v. d. Plaat	18	„

Voor de *„Lucky Strike beker"*

Willems	100	„
Ellis	89	„
Boelhouwer	82	„
van Lit	76	„
Hofmans	72	„
Comb. Anemaet- de Boef.	59	„
Zieck	45	„
v. d. Plaat	21	„

De hoogstgemiddelde snelheid op deze wedvlucht behaald was 626.454 meter per minuut.

NEN KANTOOR WORDT VERPLAATST

Willemstad. — Het kantoor van de verzekeringsmaatschappij „de Nieuwe Eerste Nederlandsche" — in de wandeling N.E.N. genaamd — zal met ingang van medio deze maand haar residentie boven de lokaliteiten van de Vreemdelingendienst aan de de Ruyterkade verlaten. De NEN zal n.l. gevestigd worden op het de Ruyterplein in het gebouw, waar vroeger de 10 cts Store zich bevond.

VLIEGENDE VOETBALLERS

Willemstad. — Naar wij vernemen, zal op het week-end van 5 tot 7 Juni de (Steenrijkse) voetbalploeg naar Bonaire vertrekken voor het spelen van drie vriendschappelijke ontmoetingen. De ploeg speelt tegen S.V. Deportivo, S.V. Goede Hoop en waarschijnlijk de laatste wedstrijd tegen S.V. Uraguay. De voetballers zullen Zaterdag van Curaçao vertrekken en Maandagavond terugkeren.

Tijdens ditzelfde week-end brengt de Hoogstraatploeg Sithoc een bezoek aan Aruba. Deze ploeg speelt tegen R.C.A. en Lasalle. Het wordt dus een week-end met vliegende voetballers.

Het weer

Max. temp. 31.2 C (88.2 F); min. 26.5 F (79.7 F) en gem. 28.1 C (82.6 F). Max. wind 26 min. 12 en gem. 20 knopen. Vochtigheid 73%. Licht bewolkt 15 en bewolkt 9 uren.

Nederl. marine neemt deel aan vlootoefeningen

's Gravenhage. — In het Kanaal en het Zuidelijk deel van de Noordzee zullen zeestrijdkrachten van België, Frankrijk, Engeland, Noorwegen en Nederland tezamen opereren tijdens een oefening, die van 16 tot 25 Juli zal duren, onder leiding van de opperbevelhebber van het Kanaalcommando van de NAVO, admiraal Sir John Edelsten van de Britse Marine en van de opperbevelhebber van maritieme luchtstrijdkrachten van de NAVO in het Kanaalgebied luchtmaarschalk Sir John Boothman van de Britse luchtmacht.

x x x

Van de zijde van de Kon. Marine zal o.m. aan deze oefening worden deelgenomen door de torpedobootjagers „Evertsen" en „Kortenaer", de fregatten „Van Amstek" en „De Zeeuw", de onderzeeboot „Zeeleeuw", het radarinstructieschip „Soemba", de mijnenveger „Rozenburg", het nettenwerkschip „Cerberus" en een viertal kustmijnenvegers, alsmede twee mijnenvegers die van de Verenigde Staten zijn ontvangen.

Kunt U mij zeggen, waar....

Vragen naar de weg opgelost door vernuftige „city guide"

Willemstad. — De heer R. J. Dovale van Dovale's Advertising Agency heeft het gelukkige idee gehad om op verscheidene strategische punten van de stad de nieuwe Zweedse vinding, de City-guide, te plaatsen. Het betreft hier een ingenieuze vinding, welke het mogelijk maakt om zich in korte tijd precies te oriënteren, wáár men zich bevindt. Een gemakkelijk systeem en een aantrekkelijke vinding tevens, die duidelijk en overzichtelijk de adressen te voorschijn tovert, welke men nodig heeft.

Een nauwkeurige kaart van het eilandsgebied Curaçao is noodzakelijk, verschuifbare linealen geven aan de hand van bijgeleverde adreskaarten aan waar industrieën, bezienswaardigheden van het eiland, instellingen van publiek nut enz. gevestigd zijn. Tevens wordt aangegeven hoe men deze kan bereiken. Het vragen naar de weg komt practisch gesproken te vervallen, zó verbluffend eenvoudig werkt dit systeem.

Zaterdag spraken wij met de heer Reinert Engeby, die deze „gids" introduceerde. Het betreft hier een Noorse uitvinding, ontstaan op een moment toen de uitvinder, Lars Ringdal, moeilijkheden had zich in vreemde steden te oriënteren. In talrijke landen is deze op alle vragen antwoord gevende gidsen met vreugde ontvangen. Ook in Nederland en talrijke andere Europese landen staan deze gidsen, die hun toeristische waarde hebben bewezen, letterlijk en figuurlijk in het brandpunt der belangstelling. En ook de niet-vreemdelingen hebben er veel gemak aan.

Wanneer deze zwijgende en toch nimmer falende straten-gids t.g.t. hier worden „geplaatst", hopen wij er nog eens uitvoeriger op terug te komen.

OOK NIJMEGEN IN STUDENTEN-PROGRAMMA

Willemstad. — Van de zijde van de Curom vernamen wij, dat de klankbeeldserie over de Nederlandse Universiteiten niet uit zes, zoals abusievelijk de Curom ons mededeelde, maar uit 10 programma's bestaat, waarin ook Nijmegen, Tilburg, Delft en Deventer zijn opgenomen. De Wereld Radio Omroep treft geen enkele blaam door in deze klankbeeldenserie enkele Universiteiten weg te laten.

ARUBA

Ruit ingegooid

Oranjestad. — Dit weekeinde moest een der grote etalageruiten van de heer Grusetzki, Casa Matias, het ontgelden, daar deze werd stukgegooid door tot dusver onbekenden. Er wordt niets vermist.

Lions-bal

Oranjestad. — Verscheidene dames uit de Arubaanse samenleving zijn bijeengekomen ten huize van de heer en mevr. Jan C. Laclé op de Adriaan Laclé Boulevard. Daar werden besprekingen gevoerd en plannen gemaakt voor een groot liefdadigheidsbal. De baten zullen worden gestort in het Lions fonds en daaruit zal allereerst gefinancieerd worden de wachthuisjes aan de grote weg Oranjestad — San Nicolaas.

Pinksterfair door Mariniers

Oranjestad. — Aruba heeft een goede naam hoog te houden op velerlei gebied. In de eerste plaats mag wel genoemd worden de liefdadigheid. Men geeft graag en met gulle hand. Heden is het de een of andere organisatie of vereniging die het initiatief neemt, morgen komen er enkele mensen uit onze samenleving bij elkaar en altijd vindt men de mensen, die gaarne iets afstaan voor anderen.

Het is altijd weer de handel, die het onmogelijke mogelijk maakt door de beschikbaarstelling van geld en goederen.

Degene die dit maal de hoofden bij elkaar hebben gestoken ten bate van de liefdadigheid zijn de Mariniers van Kamp Savaneta.

Mariniers met en zonder rang werken voor het goede dol eendrachtig samen. Zaterdagavond 5 Juni a.s. wordt er in het Mariniers Kamp een Pinkster-Fair gehouden ten bate van de Kankerbestrijding. Een ieder wordt verzocht deze fair te komen bezoeken voor het goede doel eendrachtig het maar voor een avond is zal uitstel afstel betekenen.

Wij hopen binnen enkele dagen op deze fair terug te komen.

Gromyko wil commissie van neutrale landen

Genève. — De Rus Gromyko heeft gisteren voorgesteld een commissie in te stellen van neutrale landen voor Indo-China, waarvan o.a. India en een aantal communistische landen deel zouden uitmaken. De afgevaardigden van het Westen hadden gisteren nog geen gelegenheid commentaar te leveren.

Westelijke afgevaardigden hebben inmiddels al wel gezegd, dat zij het onder elkaar besproken hebben en besloten **niet** met deze commissie in te stemmen.

Industrie gaat meehelpen menselijke ijdelheid te voeden

Londen. — In een hoofdartikel van de Londense Times wordt de aandacht gevestigd op een advertentie, die onlangs in een Amerikaanse dagblad verscheen. „Geeft uw wagen dat kostbare accessoire-uiterlijk! Verbaast uw vrienden! Schaft u vandaag nog de onberispelijk uitgevoerde namaak zend en ontvang-antenne aan! Niet van echt te onderscheiden!"

Het betreft hier een apparaat, dat een onderdeel is van een radio-telefoontoestel, zoals dat gebruikt wordt in politiewagens, ambulances, brandweerauto's en andere voertuigen, die met grote spoed naar de plaats van een of ander onheil gedirigeerd moeten kunnen worden. Wanneer men dus een radio-telefoontoestel met zich meevoert, is het duidelijk, dat men nu en dan gewichtige bezigheden heeft te vervullen, die ertoe bijdragen, dat de maatschappij in het rechte spoor blijft, of daar met spoed weer naar wordt teruggeleid. „In dit land", aldus de Times, „vinden de mensen het moeilijk, gelijke tred te houden met de Amerikaanse uitvinders, en de eigenaars van particuliere auto's hebben zich tot dusver niet in het bezit van een autoradiotelefoon kunnen verheugen, maar het is duidelijk, dat een dergelijk instrument onweerstaanbare aantrekkingskracht zal uitoefenen op de „topmensen van het zakenleven", voor wie het een plezier is, vier of vijf dingen tegelijkertijd te doen. Het zendmastje op de auto geeft dan opzichzelf al een aanwijzing omtrent salaris, importantie, etc. van de inzittende. Het zendmastje zonder toestel is van dezelfde orde als de zware varkenslederen diplomatentas, die twee boterhammen met rookworst en het ochtendblad bevat.

Dat klinkt geringschattend, maar wie is eigenlijk vrij van deze ijdelheid? Het verschil is, dat vroeger het voeden van dergelijke menselijke zwakheden geheel aan het particulier initiatief werd overgelaten, maar uit de hierboven geciteerde advertentie kan men opmaken, dat thans de industrie bewust een handje meehelpt. Dat lijkt ons, aldus het hoofdartikel in de Times, niet geheel in overeenstemming met de ongeschreven regels van het spel".

Oslo. — De raad van bestuur van de Liga van Rode Kruis-verenigingen heeft de toekenning van de Florence Nightingale-medaille aanbevolen aan de verpleegster Geneviève de Galard Terraube, die door de Vietminh-opstandelingen te Dien Bien Phoe is vrijgelaten.

Spinnen in de strijd tegen vliegen

Londen. — Een gezin in Hythe, Kent, heeft zijn tehuis van vliegen zwerven bevrijd met de hulp van spinnen. De spinnen zijn gekocht bij een plaatselijke geleerde. Het gezinshoofd zei „Niemand van de familie heeft bezwaren tegen de spinnen. Zij zijn zindelijk en veroorzaken geen last. Zij zijn in ons huis als geeerde en geeerbiedigde gasten".

Nieuwe druk van Bijbels woordenboek

In 1941 is begonnen met de publicatie van het „Bijbels Woordenboek". Gedurende de oorlog stagneerde het werk zodat het pas in 1947 compleet was. Zowel in vakkringen als daarbuiten werd het uitstekend beoordeeld; en is een duitse vertaling van verschenen terwijl een engelse-, franse-, italiaanse-, spaanse- en portugese-uitgave in voorbereiding is.

In het najaar zal een geheel opnieuw bewerkte en aan de stand van de huidige bijbelwetenschap aangepaste tweede Nederlandse uitgave verschijnen.

HANDSCHRIFTANALYSE

(Van onze medische medewerker)

Het verlangen om de medemens tot in het diepst van zijn binnenste te kunnen bespieden is niet bepaald nieuw. Alleen de wegen waarlangs men dit doel tracht te bereiken, wisselen van tijd tot tijd. Zo kennen wij nu de psychotechnische instituten, die ingeschakeld worden om uit duizenden de juiste man te kiezen en ook de eigenhandig geschreven sollicitatiebrief, want de handschriftanalyse is momenteel in trek.

Heeft handschriftanalyse waarde? Hoort het thuis in dezelfde hoek als de handlijnkunde, is het charlatannerie of wetenschap? Antwoord: er bestaat een wetenschappelijke handschriftanalyse, maar hoed U voor de talloze beunhazen op dit terrein van een nog betrekkelijk jonge en in haar kinderschoenen staande wetenschap.

Reeds eeuwenlang heeft men gezien en opgemerkt, dat er in houding en gebaar, in gaan en in staan, in mimiek en spreekwijze iets geheel persoonlijks tot uiting komt. Uit de manier waarop iemand zich beweegt, om het zo ruim mogelijk te zeggen, uit zijn motoriek is iemand te herkennen. Uit eigen ervaring weet U trouwens ook wel, dat U in het halfdonker of in de verte iemand juist op deze manier herkent. Nu is het handschrift een grafisch vastgelegde „beweging", waarin de persoonlijkheid zich tegen wil en dank openbaart. Ludwig Klages, de psycholoog, die op dit gebied baanbrekend werk gedaan heeft, zag in de puntigheid, de regelmatigheid en de steilheid van een handschrift een uiting van het wilsleven. Het gevoelsleven beïnvloedt het handschrift juist zo, dat het onregelmatig volgens een bepaald rhythme en gebogen verloopt. Pas na langdurige studie kan de grapholoog, die een handschrift analyseert, daarin de persoonlijke eigenschappen van de analysant herkennen.

Zo kan men uit het handschrift een beeld krijgen van iemands temperament, karakter en zelfs, met enig voorbehoud, gegevens omtrent het driftleven van de persoon in kwestie. Het is duidelijk, dat er op deze manier gevolgtrekkingen gemaakt kunnen worden met betrekking tot iemands geschiktheid voor een bepaald beroep of omtrent de redenen, waarom iemand op afwijkende manier „in het leven staat". Het handschrift wordt dan ook wel eens te baat genomen om de oorzaak van de innerlijke conflicten, die een psychisch gestoorde kwellen, op te sporen.

Grafisch vastgestelde „beweging", waarin de persoonlijkheid zich tegen wil en dank openbaart.

De graphologie wordt, zoals iedere wetenschap in opkomst, vanzelfsprekend nog al eens aangevallen, omdat het bij de huidige stand van zaken nog niet mogelijk gebleken is allerlei fouten te elimineren, maar bij objectieve beschouwing kan men de volkomen verantwoorde betekenis der handschriftanalyse niet meer loochenen.

Het is echter wel te hopen, dat de personen en instellingen, die de hulp van een grapholoog inroepen, er zich terdege van bewust zijn, dat men aan de beoefenaren van deze wetenschap hoge eisen moet stellen. Ook degenen, die zich geroepen voelen dit nieuwe beroep uit te oefenen, mogen beseffen, dat zij een schriftelijk bewijs afgeven, waardoor iemand voor zijn leven getekend kan zijn.

Het zijn niet allen koks, die lange messen dragen. Het zijn evenmin allen graphologen, die zich momenteel bezig houden met het bestuderen van handschriften. Behalve een natuurlijke aanleg en de nodige critische zin zijn daarvoor 'n grondige studie, ook van de psychologie, en een ruime ervaring verelst.

Reeks „LITERATUUR in MINIATUUR"

„Klein" proza van Adriaan v. d. Veen, Aya Zikken en Remco Campert

Aan novellen en allerhand proza, hetwelk geen aanspraak maakt op de naam roman, moet zo af en toe eens een extra woordje van aanbeveling worden meegegeven, want algemeen is het gevoelen, dat de kunst van „de korte baan" in belangstelling verre ten achter ligt bij die van de lange adem. Hulde de uitgevers, die van tijd tot tijd voor de dag durven komen met kleingoed, dat, hoezeer ook de aandacht verdienend, alle kans loopt onopgemerkt en dus onverkocht te blijven. Zo'n loslopend dun boekje verdwijnt op de plank maar al te gemakkelijk tussen een paar turven van romans; het is eer men het weet uit het gezichtsveld verdwenen en stilletjes dwarrelt het stof van tijd en vergetelheid er over heen....

DE BOEKVINK

Anders ligt de zaak, wanneer men, zoals dat met poëzie al lang en met wisselend succes gebeurt, klein proza in reeksverband gaat uitgeven. Zo'n reeks wil nog wel eens naam maken, vooral als een ietwat spectaculair deeltje de weg heeft vrijgemaakt voor de rest. Zo'n reeks voor wat de uitgever er van noemt „literatuur in miniatuur" is De Boekvink, waarin vorig jaar o.a. verschenen is de bloemlezing uit de beste gedichten van debutanten, die aan een radio-poëzie-wedstrijd hebben meegedaan: „De Stijgbeugel". Dit bundeltje vestigde menigeens aandacht op De Boekvink als nieuwe literaire serie waarmee in de toekomst mogelijkerwijs rekening diende te worden gehouden. En inderdaad, er kwamen allengs nieuwe Boekvinkjes uit en meer dan een er van is het in huis hebben waard. Van Adriaan van der Veen, auteur van o.a. de romans „Wij hebben vleugels", „Zuster ter Zee" en „Het wilde feest", verscheen als Boekvinkje de novelle „Alibi voor het onvolkomen hart": een strak gecomponeerd briefverhaal, waarin een man aan zijn „beste vriend" uiteenzet, wat voor hem de som van het leven is. Deze man heeft ellende gehad, echt liefdesleed, en hij vraagt zich af: „wat heb ik er mee gedaan, hoe heb ik het gebruikt? Heeft het mij geleerd mijzelf te vergeten?" De conclusie luidt: neen, en daarmee is de onvolkomenheid van zijn liefde aangetoond. De gestorven geliefde, om wie het in deze novelle gaat, is steeds meer, wat hij noemt, zijn alibi geworden: door haar herinnering vast te houden, hoopt hij zichzelf te bewijzen (of meent hij althans te mogen geloven), dat hij van harte om anderen bekommerd is. Maar hij wèèt dat hij leeft in een illusie. Slechts „eigen angsten, zelfzucht en tekorten heb ik in het beeld van de ander overgebracht," aldus de briefschrijver in deze novelle die tot de einduitspraak voert, dat het leeg blijft in ons **zolang wij ons zelf niet kunnen vergeten.**

LITERAIRE KRONIEK

Een typisch psychologische novelle dus, met een scherp omlijnde probleemstelling en een soort les ten besluite.

Het godsgeschenk onbegrepen

Een soort tegenhanger van dit gegeven vindt men in „Het godsgeschenk onbegrepen", de novelle waarmee Aya Zikken in De Boekvink debuteert. Voor deze ons onbekende schrijfster is het probleem van de innerlijke leegte eveneens intrigerend. Eenmaal benoemt zij deze leegte als „het tevreden verder leven met het niets". Practische perspectieven opent zij hiermede echter niet. Zij weet deze tevredenheid in zichzelf onbereikbaar, letterlijk „onbeleefbaar". In de situatie die zij aan de orde stelt, gaat het om een vrouw, die zich in haar man enerzijds wil verliezen of verdromen wil („omdat hij zoveel groter is dan zij"), maar die anderzijds scherp waarneemt dat deze man „een mens is met zowel negatieve als positieve eigenschappen, — een mens van uitersten." „Dat is niet vreemd. Eigenlijk zijn we dat allemaal min of meer. Alleen: de anderen zien ons niet zo. Of nog anders gezegd: Het vreemde is niet dat een mens uit twee verschillende personen b e s t a a t, maar wel is het vreemd en in zekere zin funest voor de liefde, wanneer men een mens die men liefheeft zo z i e t." De waarheid die Aya Zikken uit de gevoelens en overwegingen van haar hoofdpersonen tracht af te leiden, bestaat hierin, dat wij alsmaar onderweg zijn met onze persoonlijke hoogmoed èn onze deemoed naar aanvaarding van het menselijke zo-zijn: een wondere eenheid uit tegendelen, **die in zijn geheel** liefde vraagt en mogelijk maakt.

Ondanks enkele kitscherige elementen in de technische opbouw van de novelle, is „Het Godsgeschenk onbegrepen", zeker als debuut, een veelbetekenend werkje, waaraan men na lezing nog wel eens terug zal denken.

Eendjes voeren

En dan, als derde Boekvinkje, zij hier even naar voren gehaald het bundeltje korte verhalen, onder de titel „Eendjes voeren", van de jonge dichter Remco Campert. Remco Campert ontpopt zich hierin als een lichtvoetig en alleraardigst verteller, maar hij blijft voor alles poëet, d.w.z.: de werkelijkheid die hij oproept is altijd iets méér en iets anders dan de gewone werkelijkheid. alle vanzelfsprekendheden hebben voor hem iets absurds en in het absurde schuilt datgene wat ons het leven lief doet hebben: het „hogere", het niet-meer-redelijke dat niettemin redelijker is voor ons hart dan wat ook ter wereld. „Eendjes voeren" parodieert allerlei ernstige zaken en situaties uit het leven van alledag. Maar al parodiërend, en soms zelfs „onversneden nonsens" schrijvend, toont Remco Campert aan, dat het leven beminnelijk is, de tragiek incluis. Ja, vooral de tragiek incluis, want daarzonder lacht en dicht men niet.

Nico Verhoeven

1) De Boekvink, literatuur in miniatuur. Uitg. De Arbeiderspers, A'dam.

Nieuw soort internationale mens onstaat

Amsterdam. — In het Algemeen Handelsblad lazen wij: In het Britse weekblad „The Spectator" wordt er de aandacht op gevestigd, dat langzamerhand een nieuw soort mensen bezig is te ontstaan. De talrijke internationale conferenties kunnen slechts worden gevoerd met behulp van een leger van ambtenaren, secretarissen, ondersecretarissen, tolken, typistes, enzovoorts. Deze mensen, die doorgaans „zeer behoorlijk" worden betaald, leiden een leven dat niet meer valt te vergelijken met hun vroeger bestaan in het vaderland. Zij hebben in de loop van de tijd een geheel afzonderlijke samenleving gevormd, met gevestigde zeden en gewoonten, en ook min of meer een eigen taal, het Engels, dat echter dikwijls met een licht Amerikaans accent wordt gesproken. Men noemt hen generaliserend de Internationalen, maar ook onder Internationalen worden weer subtiele onderscheidingen gemaakt.

Die van de bureaux der V.N. in New York verschillen een kleine nuance van hun collega's in Den Haag. Deze laatsten gedragen zich weer iets anders dan de Internationalen in Parijs, die zich door een aantal kleinigheden op hun beurt weer onderscheiden van die van Genève. In Genève maakt men verschil tussen de Paleismensen en de anderen; dit op grond van de salarissen, die de twee categorieën ontvangen. De Paleismensen ontvangen paleissalarissen, die uiteraard hoger zijn dan de salarissen der „anderen". Deze anderen noemen hun bevoorrechte soortgenoten nooit Internationalen, maar spreken soms, in een vlaag van lichte jaloezie, over de Paleistroep. (Het woord Paleis komt van het Palais des Nations, waar de huidige conferentie van Genève wordt gehouden.)

De kinderen der Internationalen gaan op een aparte internationale school, hetgeen bijdraagt tot een stabilisatie van de zeden en gewoonten der nieuwe mensensoort. Het vaderland wordt voor hen langzamerhand een archaïsch begrip, en het is lang niet onmogelijk, dat binnen twee of drie generaties zelfs een geheel nieuw ras is ontstaan, een ras van polyglotten, met een vlijmscherp diplomatiek intellect, met eigen cosmopolitische manieren, en zonder heimwee naar allerlei bijzondere vaderlandse kleinigheden, die de aandacht van de internationale problemen zouden kunnen afleiden.

Hogere levensstandaard door gebruik van atoomenergie

Boston. — Sinclair Weeks, de Amerikaanse minister van handel, heeft in een rede te Boston verklaard, dat de levensstandaard in de wereld 25-voudig verhoogd kan worden, als de Sovjet-Unie met andere landen samenwerkt bij het gebruiken van atoomenergie voor vredelievende doeleinden. De minister baseerde deze schatting op het feit, dat volgens nieuwe methoden de hoeveelheid atoomenergie, waarover de wereld kan beschikken, gelijk is te stellen met de energie van 90 milliard ton steenkool.

Vervolgens sprak Weeks over een „alarmerend tekort" aan geleerden en ingenieurs. Op het ogenblik beschikken de Verenigde Staten over ongeveer 300.000 geleerden en 500.000 ingenieurs. Er was een tekort van 90.000 ingenieurs. Volgens schatting waren in 1952 in de Sovjet-Unie 150.000 geleerden en 400.000 ingenieurs. In het vorige jaar studeerden er in Rusland 43.000 ingenieurs af, ruim tweemaal zoveel als in de Verenigde Staten, aldus Weeks.

Parijs. — De Franse ministerraad heeft zijn goedkeuring gehecht aan een plan voor de exploitatie van oliereserves in een groot gebied bij Orleans, waarvoor een nieuwe maatschappij wordt opgericht, waarin onder meer de American Overseas Petroleum en de Caltex deelnemen.

HEER BOMMEL EN ZIJN IKSEL 1775

1886. — Heer Bommel klemde het vreemde toestel stevig onder de arm en verliet de woning van de zielkundige opgewekter dan hij in tijden geweest was. De dokter zelf keek hem enigszins weemoedig na en hing vervolgens een bord op de deur waarop stond: Dr. Diper — Psycholoog in ruste. Vervolgens wierp hij een blik op de mooie cheque, die heer Ollie hem gegeven had en betrad zijn huis weder. En zo verdween hij uit het gezicht en uit dit verhaal.

„Het was een aardige baas!" merkte heer Bommel al voortstappend op. „Zo begrijpend en zo eenvoudig!

„Eenvoudig vond ik hem niet!" zei Tom Poes. „Ik heb niet veel begrepen van dat toestel en van zijn bedoelingen. Hij praatte te veel over dingen, waar hij geen verstand van had!"

„Natuurlijk had hij er verstand van!" riep heer Ollie verontwaardigd. „Zo'n zieldokter weet alles van iemand's diepere leven af, als je begrijpt, wat ik bedoel. De wetenschap staat nu eenmaal voor niets! Ik heb hem heel goed begrepen, hoor! Maar ja, ik ben een heer, die zich veel met zijn iksel bezighoudt en daardoor voel ik al die dingen heel mooi en zuiver aan!"

Zo sprekende stapte hij slot Bommelstein binnen en wendde zich tot de trouwe bediende Joost, die buigend bij de deur stond.

„Het was een goede dokter, die je me hebt aangeraden" sprak hij prijzend. „Ik voel me al veel beter! Maar nu trek ik me met dit toestel in mijn kamer terug om mijn iksel te bestuderen. Ik wil dus niet gestoord worden, denk daaraan!"

„Heel goed, heer Olivier!" zei Joost beleefd. Doch toen heer Ollie de deur achter zich dicht deed, keek hij erg bezorgd — net als Tom Poes trouwens.

2000-jarige naar hospitaal

Een oude patiënt

Het gemeentelijk ziekenhuis van Aarhus in Denemarken ontving dezer dagen de oudste patiënt, die het ooit tussen de muren heeft gehad. Een ziekenwagen bracht het lichaam van een man, die 2.000 jaar geleden als offer voor een heidense godin was opgehangen. Archeologen en doktoren hebben vijf uur lang meer dan 100 röntgenfoto's van het uitstekend geconserveerde lichaam genomen. Professor Carl L. Krebs vertelde, dat op de foto's was geconstateerd, dat het lichaam er van binnen nog net zo goed uitzag als aan de buitenkant. Hij voegde eraan toe, dat de beenderen op verschillende plaatsen gebroken waren, wellicht door zware mishandeling. Dit zou overeenstemmen met de theorie, dat de man alvorens hij werd opgehangen mishandeld is en in een moeras in centraal Jutland begraven, waar hij onlangs is gevonden. Het stoffelijk overschot werd eerst in een museum in Aarhus tentoongesteld, waar 18.000 personen het bezichtigden. Vervolgens ging het lijk naar de politie, die vingerafdrukken nam, waarschijnlijk de oudste in de geschiedenis. Archeologen hopen een middel te vinden om het lichaam te balsemen, waarna het in een museum zal worden ondergebracht.

Slim

Mevrouw Dorace Scarberry, die op een eenzame boerderij, 60 km. van San Diego, woont en geen telefoon heeft, nam drie postduiven mee, toen zij haar zevenjarig zoontje naar het ziekenhuis in San Diego bracht om geopereerd te worden. Na de succesvolle operatie liet zij de duiven vrij om het goede nieuws aan haar man over te brengen.

DE VERLEGEN VRIJGEZEL

door

P. G. Wodehouse

11)

„Zo'n beetje kleine, tengere man, met aardige, bruine ogen, en een beetje goudachtig kastanje-bruin haar...."

Mevrouw Waddington bekeek George. Ja! Hij was een beetje klein. Hij was ook een beetje tenger. Zijn ogen hoewel verre van aardig, waren bruin; en zijn haar bezat onmiskenbaar een kastanjebruine tint.

„Als hij de kans krijgt om tegen je te praten, lijkt 't wel of hij er in stikt, en dan krijgt hij een kleur en staat hij aan zijn vingers te draaien en maakt hij rare geluidjes en struikelt hij over zijn eigen voeten...."

Zo luidde het vervolg der beschrijving, en ja, precies zó gedroeg zich de jongeman, die zij nu voor zich had. Want haar blik had op George Finch de ergst mogelijke uitwerking gehad: nog maar zelden was 't hem overkomen, dat hij 't zo benauwd had in zijn keel, en vuriger rood werd, en zijn vingers had verdraaid tot zulke ingewikkelde figuren, en dat hij met groter ijver tegen zijn eigen voeten trapte dan op dit ogenblik.

Mevrouw Waddington twijfelde niet meer. Het was geen denkbeeldige gestalte, die Molly beschreven had — 't was een levende, ademhalende bezoeking — en dáár stond hij.

En 't was een schilder! Er ging een rilling over mevrouw Waddington's rug. Onder al die tienduizenden individuen, waaruit de bonte bevolking van New York is samengesteld, waren er géén, die zij meer van harte verfoeide dan schilders. Die hadden nooit geld. Ze waren lui en losbandig en hadden geen enkel nut voor de maatschappij. Ze hielden danspartijen op zolders, en in zalen in achterbuurtcafé's, met rare pakjes aan, en menigmaal bespeelden zij de ukulele. En deze man was een hunner.

„Zouden we maar niet naar boven gaan?" zei Molly.

Mevrouw Waddington schoot wakker uit haar trance.

„Jij moest maar liever naar boven gaan," zei ze, op het persoonlijk voornaamwoord een klem leggend, die zelfs op de minst gevoelige man indruk moest maken. George voelde het best.

„Ik eh.... ik denk, misschien...." stotterde hij. „Ik bedoel.... 't wordt al zo laat...."

„U gaat toch niet weg?" vroeg Molly spijtig.

„Natúúrlijk gaat meneer Finch weg," zei mevrouw Waddington, en zij had iets in haar houding, waaruit de toeschouwer kon opmaken: nu kan ze hem ieder ogenblik met haar ene hand achter in zijn nek pakken en met de andere bij de zitting van zijn pantalon om hem naar de deur te dragen. „Als meneer Finch een afspraak heeft, die hem elders roept, mogen wij hem niet ophouden. Goedenavond, meneer Finch."

„Goedenavond. En eh.... dank u wel voor het.... prettige avondje."

„U wordt nog wel bedankt, dat u zo vriendelijk geweest bent te komen," zei mevrouw Waddington.

„Komt u nog eens terug," zei Molly.

„Meneer Finch heeft het natuurlijk zéér druk," zei mevrouw Waddington hierop. „Toe, Molly, ga jij nu direct naar boven. Goedenávond, meneer Finch!"

Zij bleef hem aankijken op een manier, die nauwelijks strookte met de wijdbefaamde Amerikaanse en Waddingtonse gastvrijheid.

Drie minuten later werd de deur achter George Finch dichtgedaan.

„Ferris," zei mevrouw Waddington.

„Mevrouw?"

„Die meneer, die juist vertrokken is, mag hier niet meer binnengelaten worden, onder geen enkel voorwendsel, Ferris."

„Uitstekend, mevrouw," zei de butler.

x x x

Het was de volgende morgen en het was een mooi zonnig weer, toen George Finch de stoep ophoIde van het pand Negenenzeventigste Straat Oost nummer 16 en op de belknop drukte. Hij had zijn parelgrijze pak aan, en onder zijn rechterarm droeg hij een groot doek, in bruin papier gewikkeld.

Na uitvoerig gepeins had George besloten, Molly zijn meestgeliefde werk ten geschenke te geven. Het heette: „Kom lieve lente!" Het stelde een jonge vrouw voor, gekleed in een lange japon van crêpe georgette, vanwaar naar alle kanten sluierslierten uitwaaierden, en merkbaar lijdende aan St.-Vitusdans in een vergevorderd stadium. Zij was met een aantal schapen aan 't dansen in een met bloemen doorspikkelde wei. Op het ogenblik, dat George had uitgekozen om haar portret te nemen, had zij — te oordelen naar haar gelaatsuitdrukking — pas, en nogal hard, op een scherpe steen getrapt. Niettemin was zij George's meesterwerk, en niet minder dan dát wenste hij aan Molly cadeau te geven.

De deur ging open. In de opening, aldus ontstaan, verscheen Ferris.

Hij keek George met een koelbloedige blik aan.

„Alle bestellingen moeten aan de achterdeur worden afgeleverd," zei hij.

George knipperde met zijn ogen.

„Ik wou juffrouw Waddington even spreken."

„Juffrouw Waddington is niet thuis."

Dan maar op één na de beste, dacht George.

„Kan ik meneer Waddington even spreken?" vroeg hij.

„Meneer Waddington is niet thuis."

George aarzelde even, voor hij opnieuw het woord nam. Maar liefde overwint alles.

„Dan wou ik mevrouw Waddington even spreken."

„Mevrouw Waddington is niet thuis."

Deze woorden waren nog niet koud, of er klonk uit de hogere regionen van het huis een stem naar beneden — een bazige vrouwenstem, die aan een onzichtbare Henry vroeg, hoe vaak zij hem nu al gezegd had, dat hij in de salon niet mocht roken.

„Jawel! Ik hoor haar praten!" betoogde George.

De butler haalde zijn schouders op, onverschillig en hooghartig. Dat waren geheimenissen, zo zei dat gebaar, waarin hij zich niet wenste te verdiepen. Toen keek hij George aan met een blik, als vermoedde hij, dat diens geestvermogens geschokt waren.

„Mevrouw Waddington is niet thuis," herhaalde hij.

Er volgde stilte.

„Aardig weertje," zei George toen.

„'t Begint te gaan," erkende Ferris."

Vervolgens daalde George, half tuimelend, achterwaarts de stoep af en ging de deur dicht.

HOOFDSTUK IV

Vertel nu maar eens precies, hoe alles gegaan is," zei James Fletcher.

George vertelde hem precies, hoe alles gegaan was. De ongelukkige jonkman zag er nog steeds uit alsof hij tot schuim was geklopt. Hij had enige uren lang, met zijn schilderij onder zijn arm, wezenloos rondgedwaald door de straten van New York, en toen hij eindelijk in het Sheridangebouw terecht was gekomen, was hij het woonvertrek van James Fletcher binnengekropen. Wie weet, peinsde hij, kon een groter geest dan de zijne achter de opeengestapelde wolken een glimpje zonlicht ontdekken, dat hemzelf volkomen was ontgaan.

„Laten we elkaar nu goed begrijpen," zei James Fletcher. „Je bent er dus heengegaan en je hebt aangebeld."

„Ja."

„En wou de butler je niet binnenlaten?"

„Nee."

James Fletcher keek met een meewarige blik in het verslagen gezicht van zijn vriend.

„Arme domoor," zei hij. „Je schijnt de boel compleet in de war te hebben gestuurd. Je hebt 't voor jezelf bedorven, door op zo'n onbekookte manier te werk te gaan. Had je niet even kunnen wachten, tot ik je op een normale en eerlijke manier daar in huis voorstelde, in mijn hoedanigheid van oude huisvriend? Dan had je van 't begin af in een goed blaadje bij ze gestaan. En wat heb je er nu aan, dat je hard van stapel bent gelopen? Nu sta je er te boek als een rotte kool bij een groenvrouw."

George keek hulpeloos.

„Maar wat moest ik dan?" vroeg hij. „Toen de oude heer me ten eten vroeg ......toen meneer zelf me ten eten vroeg......"

„Toen had je hem een klap op zijn ogen moeten geven en gauw moeten maken, dat je wegkwam," antwoordde James Fletcher zonder aarzeling. „Had ik je niet genoeg verteld over Henry Waddington? Hoe kon je je dan nog verbeelden, dat je daar in huis welkom zou zijn, als hij je binnen had gehaald? Je denkt niet genoeg na en je hebt niet genoeg levenservaring. Je laat je maar drijven op je gevoel en op de dingen van 't ogenblik. Je moest Henry Waddington juist niet te vriend hebben. Als zo'n man maar zegt, dat iemand in zijn smaak valt, denkt zijn vrouw al, dat 't iets uit de onderwereld is. Als Henry Waddington de prins van Wales ten eten vroeg, legde hij er nóg geen eer mee in. Hoe moet 't dan wel, als hij zo'n exemplaar als jij bent — neem me de uitdrukking niet kwalijk, ik bedoel 't zo hartelijk mogelijk — als hij zo iemand binnensleept en op de mat legt? En dan nog wel vijf minuten voor er een stijfdeftig diner begint? Daar gooit hij de hele schikking aan tafel mee door elkaar en hij verwekt er de grootste consternatie mee in de keuken — dus dan kun je 't zijn vrouw slecht kwalijk nemen, dat ze je niet om je hals valt. En dan vertel je daar nog bovenop, dat je schilder bent!"

„Ik bén toch schilder? Kunstschilder?" zei George, met een opflikkering van geestkracht. Het was een zijner diepste overtuigingen, die hier in het spel kwam.

„Daar zouden we nog lang over kunnen twisten. En in ieder geval had je 't voor mevrouw Waddington moeten verzwijgen. In de ogen van zulke vrouwen zijn kunstenaars niets anders dan vlekken op de maatschappelijke vlag. Ik heb je toch gewaarschuwd? Ik heb je toch verteld, dat zij haar medemensen uitsluitend beoordeelt naar hun tegoed bij de bank?"

„Ik heb geld zat."

„Dat kan zij toch niet weten? Je hebt haar verteld, dat je kunstschilder bent, dus ze denkt natuurlijk.."

Schril rinkelde het telefoonbelletje, een dam slaande in de stroom van meneer Fletcher's gedachten. Hij had een wrevelige frons tussen zijn ogen, toen hij de hoorn van de haak nam, maar een seconde later gleden de rimpels weg, en toen 't zijn beurt was om te spreken, sloeg hij een minzame en toegeeflijke toon aan.

„Ah, Molly, beste meid!"

„Molly!" kreet George.

James Fletcher hield zich of hij het niet hoorde.

„Ja", zei hij, „dat is een van mijn beste vrienden."

„Ik?" zei George.

James Fletcher bleef hem bejegenen met dat volslagen gemis aan aandacht, waardoor zich de bekwame telefonist onderscheidt, wanneer hij onder het spreken gestoord wordt.

„Ja, hij heeft me het een en ander verteld. Hij is op 't ogenblik hier."

George sprong op.

„Wil ze me spreken?" beefde zijn stem.

„Ja zeker, ik kom dadelijk."

James Fletcher legde de haak van de telefoon in rust en bleef korte tijd staan nadenken.

„Wat zei ze?" vroeg George, diep ontroerd.

„Dat is interessant," zei James Fletcher.

„Wat heeft ze gezegd?"

„Dat heeft me een enigszins andere kijk op de zaak."

„Wat heeft ze gezed?"

(Wordt vervolgd)

Geïsoleerd in vijandelijk gebied

DIEN BIEN PHOE is een bolwerk zonder uitgang gebleken

(Van onze redacteur)

In November van het vorig jaar kwamen sterke afdelingen Franse parachutisten ongeveer driehonderd kilometer voor de eigen stellingen naar beneden zweven in het Noorden van de Indo-Chinese staat Vietnam. Hun doel was een klein tropisch dorp, dat was gelegen aan een kruispunt van wegen op de veenachtige bodem van een langgerekt dal. Zonder veel m•'te maakten zij zich meester van het dorp en van het kleine vliegveld, dat de Japanners er in de Tweede Wereldoorlog hebben aangelegd. Met deze wapenfeiten begon het drama van Dien Bien Phoe, waar heldenmoed en zelfopoffering acht weken voor de bovenmenselijke taak hebben gestaan de rampen van een strategische blunder te verhoeden. Een strategische blunder van de eerste rang, begaan met veronachtzaming van deskundige adviezen en gebaseerd op volstrekte onderschatting van het inzicht der communistische legerleiding en van de sterkte der communistische artillerie. Een strategische blunder, waarvan de gevolgen nog met geen mogelijkheid zijn te overzien. Want in Dien Bien Phoe heeft het Franse opperbevel willens en wetens, onder omstandigheden, die te vermijden waren geweest, een derde van het Vreemdelingenlegioen in Indo-China verspild, al zijn negen bataljons parachutisten en het grootste deel van zijn officieren met gevechtservaring. Daarenboven heeft het prachtige verzet van generaal De Castries en zijn mannen er nog toe bijgedragen, dat de Franse publieke opinie het militaire belang van de strijd ernstig is gaan overschatten en dat Dien Bien Phoe op de conferentie van Genève een machtige troef is geworden in handen van de communisten.

„De Viets durven ons toch nooit aan te vallen"

Strategische blunder werd vòor de Fransen in Genève een handicap

Verdediging bovenmenselijke taak

Het dal van Dien Bien Phoe wordt omringd door zwaar beboste heuveltoppen. Hoe hebben de strijdkrachten van de communistische Vietminh kans gezien die in te nemen? Eenvoudig, omdat de Fransen niet de moeite hadden genomen ze te verdedigen. De opperbevelhebber voor geheel Indo-China, de ijzige generaal Navarre, verklaarde op een persconferentie te Saigon: „De Viets durven ons toch nooit aan te vallen. Wij zijn te sterk". Wat was dan de bedoeling van de herovering van Dien Bien Phoe?

Daarvoor zijn twee lezingen, die bij gebrek aan een officiële uitspraak allebei kunnen gelden voor wat ze waard zijn.

De eerste lezing zegt, dat de actie van de parachutisten een consequent onderdeel vormde van het z.g. plan-Navarre, dat door grote spectaculaire operaties het initiatief aan communistische handen wilde ontwringen. Dien Bien Phoe beheerst een aantal belangrijke wegen, die uit Zuid-China naar Vietnam en Laos leiden.

Overmacht getart

Als het werkelijk alleen de bedoeling is geweest die wegen af te snijden, dan komt de verantwoordelijkheid voor Dien Bien Phoe, dit tarten van de overmacht op terrein van Franse keuze, geheel voor rekening van Navarre.

Zijn ondercommandant voor Noordelijk Indo-China, de grote impulsieve generaal René Cogny, schijnt niets voor de herovering van Dien Bien Phoe te hebben gevoeld. Hij had zich liever gewijd aan de zuivering van de gebieden in de delta van de Rode Rivier, Hanoi, Haiphong en Namdinh.

Ook de ligging van Dien Bien Phoe als zodanig lokte hem niet aan. De noodzaak om een sterk garnizoen regelmatig uit de lucht te bevoorraden - strategische gescheidenheid dus van slagveld en depot - kwam hem in hoge mate bezwaarlijk voor.

President Eisenhower, die deskundig genoeg is om de moed van het garnizoen naar waarde te schatten, is dat ook om de keuze van Dien Bien Phoe te beoordelen. Hij noemde die keuze slecht.

Een andere lezing is, dat niet de militairen verantwoordelijk zijn voor Dien Bien Phoe, maar de Franse politici, die tot elke prijs hun trouwste bondgenoot in Indo-China, Laos, beschermd wilden zien. Maar ook als dat zo is, dan heeft generaal Navarre in ieder opzicht nagelaten door woord of gebaar van zijn ontstemming te doen blijken. Ook dan is de conclusie gewettigd, dat de kracht van de opstandelingen ernstig is onderschat.

Chinese hulp

Het staat als een paal boven water, dat de Vietminh enorme materiële steun geniet van communistisch China en het is waarschijnlijk, ofschoon veel minder zeker, dat ook Chinezen als combattanten of adviseurs bij de legers van Giap, de vroegere schoolmeester uit Hanoi (Frans en geschiedenis), zijn ingedeeld. Als het waar is, dat de communistische luchtafweer bij Dien Bien Phoe met radar is uitgerust, dan is ook dat laatste bewezen, want de opleiding van de hiertoe vereiste specialisten vergt zeker twee jaar en wie had twee jaar geleden ooit een statisch beleg als dat van Dien Bien Phoe kunnen voorzien? (Volgens Charles Favrel in Le Monde van 22 April j.l. maakte luitenant-kolonel Bigeard bij de tegenaanval van 28 Maart op het dorp Ban Ong Pet vijf luchtafweerkanonnen buit, die echter géén radar hadden.)

Maar de communisten hadden hun radar niet eens nodig, als de Fransen, zoals verslaggevers verzekeren, in hun radio-contacten tussen vesting en vliegtuigen gewone, voor iedereen hoorbare en verstaanbare taal gebruikten, snelheid enz.

General Navarre heeft in Indo-China de communisten onderschat, zoals de Fransen en de Spanjaarden in de jaren twintig Abdel Krim in Marokko hebben onderschat, zoals generaal MacArthur éénmaal de communisten op Korea heeft onderschat. Dien Bien Phoe werd gekozen, omdat het een vliegveld bezat. De ironie van het noodlot is, dat reeds op 27 Maart bij de tweede serieuze aanval van Giap dit vliegveld onbruikbaar werd.

Op die dag werden voor het laatst gewonden geëvacueerd. Op die dag ook kon de 29-jarige verpleegster Geneviève de Gallard-Terraube, de enige vrouw in de vesting, thans draagster van het Légion d'Honneur, de thuisvlucht naar Hanoi niet meer maken. Dien Bien Phoe kon men alleen nog per parachute bereiken. Men kon de vesting niet meer verlaten.

In de laatste dagen van het beleg kon generaal De Castries het gebied, dat hem nog was overgebleven, drie of vier keer bedekken met de parachutes, die hij had ontvangen en die hij niet meer in kon leveren. Uit Frankrijk, van de Philippijnen en uit Amerika is dit kostbar doek aangevoerd om de vesting te geven, wat zij zo dringend nodig had. Dien Bien Phoe, dat in de termen van een militair woordvoerder de taak, die het van het Franse opperbevel had ontvangen, thans heeft vervuld, was een bolwerk zonder uitgang geworden.

De verschrikking van de strategische blunder van Dien Bien Phoe blijkt het meest navrant uit de talrijke verminkte soldaten, die binnen de vesting bleven, omdat er geen „terug" mogelijk was.

LAATSTE WEERSTAND IN DIEN BIEN PHOE

Verloren gegane forten
Rode artillerie
Ruïnes van Dien Bien Phoe
Hoofdkwartier v. de Castries
Franse fortificaties
Vernield vliegveld

De Noord-Oostelijke stelling van Dien Bien Phoe. Als er een aanval van de rebellen op komst was, moesten de gewonden, die daar toevallig behandeld worden, in allerijl naar „veiliger" gebied worden overgebracht, d.w.z. 100 meter meer naar het centrum van de vesting!

CHINA
DIEN BIEN PHOE
LAOS
SIAM
CAMBODJA

Mannen droegen hart niet op rechte plaats

Delft. — Drie mannen in Delft hebben het hart niet links, doch rechts in het lichaam, en niet alleen het hart dragen zij op de verkeerde plaats, ook alle andere inwendige organen bevinden zich op een plaats, tegenovergesteld aan de normale. Dit werd geconstateerd bij de tweede doorlichting, die de stichting F.O.T.U. te Delft verrichtte tijdens het bevolkingsonderzoek op t.b.c.

De andere onderzoeken (op fabrieken, in militaire dienst enz.) meegerekend, werden van de 67.758 inwoners, die Delft op 1 Januari 1953 telde, 61.768 personen doorgelicht. Dit betekent een percentage van 91.3 procent. Van de onderzochte personen hadden er 24 actieve long-t.b.c.; 123 waren dubieus actieve long-t.b.c.; 123 waren dubieus vrouwen) inactief. Van de bijna 6.000 personen, die niet werden doorgelicht waren er 2.018 die botweg weigerden terwijl 46 religieuze bezwaren aanvoerden.

Dr. W.A. Griep, longspecialist en geneesheer-directeur van het Groene Kruis-Sanatorium te Delft gaf als zijn mening te kennen dat de t.b.c. kan worden uitgeroeid. Dit zal echter slechts kunnen gebeuren, betoogde hij, wanneer de gehele bevolking meewerkt bij het periodieke bevolkingsonderzoek en wel zolang, totdat geen enkel geval van t.b.c meer wordt gevonden.

De Amsterdamse Postillon naar Haarlem en Lisse

Trekschuitschipper als postbode

Pieter Corneliszoon Hooft, de grote drost van Muiden, schrijft in een van zijn brieven, dat zijn vrouw, die in Amsterdam inkopen moest doen, een brief, bestemd voor Maria Tesselschade, te Alkmaar zou „posten", maar deze mee terugnam — de brief hield een uitnodiging in om naar Muiden te komen —, toen haar in de hoofdstad verteld werd, dat binnen 24 uur zowel Allard Crombalch, de echtgenoot van Tesselschade, als haar dochtertje Teetgen overleden waren. De drost, zeer ontsteld, gaf dit bericht door naar Constantijn Huygens in Den Haag en zwager Joost Baeck van Scheybeeck in Beverwijk.

Bezig de geschiedenis van deze belangrijke en boeiende figuren van onze gouden eeuw na te pluizen, waarvoor we hun omvangrijke briefwisseling moesten doorlezen, kwam haast vanzelfsprekend de vraag bij ons op: hoe zat het met de post in die tijd, hoe kreeg men de brieven veilig en snel over.

Snelle verbinding

Van een georganiseerde postdienst in het begin van de zeventiende eeuw was vrijwel nog geen sprake. Brieven gaf men gewoonlijk mee aan de boden, die ze op de plaats van bestemming afleverden en daar — tenzij de afzender betaald had — hun bodeloon ontvingen. Het briefvervoer, later ook verzorgd door de schippers van de trekschuiten, was geheel in particuliere handen, tot 15 Maart 1565 de stad Amsterdam, die in alles voorging, de zaak zelf ter hand nam. Misbruiken — schippers en boden vroegen steeds hogere bedragen — waren daartoe de aanleiding. Amsterdam liet alle brieven ...zorgen aan het paalhuisje op de Nieuwe Brug, waar de havenmeester — toen paalknecht geheten — de brieven in ontvangst nam, inschreef en kopij van zijn register liet aanslaan, zodat de kooplieden zelf bij hem hun brieven konden komen afhalen. De stad stelde bovendien zelf bestellers aan. Practisch de gehele zeventiende eeuw is de postdienst een zaak van de steden zelf gebleven, waarbij Amsterdam een overwegende invloed had, zodat bijv. een brief die per schip het Marsdiep of het Vlie werd binnengebracht en bestemd was voor Alkmaar of Hoorn, eerst naar de hoofdstad moest en van daaruit verder gezonden werd. Amsterdam had dus grote invloed in postzaken. Dit was niet alleen wat het binnenlandse verkeer betrof, maar ook op het terrein van de buitenlandse verbindingen, wist de hoofdstad haar overheersende invloed te doen gelden.

Amsterdam was door bodediensten en schippersposten met zo goed als alle landen en steden van Europa verbonden.

Uitbreiding van het postverkeer veroorzaakte samensmelting van bodediensten, die tot één postkantoor werden samengevoegd. In de loop van de zeventiende eeuw ontstonden vier van deze postkantoren: het Antwerpse, Hamburgse, Keulse en het Binnenlandse kantoor.

Het binnenlandse kantoor interesseert ons in dit verband het meest. Het was ontstaan uit de schipperspost. De meeste Hollandse en Zeeuwse steden werden door dit kantoor bediend. Werden voor 1659 de brieven van Amsterdam naar Haarlem en Den Haag of omgekeerd, eenvoudig door de schippers meegenomen, nu werd door stad en dorp een overeenkomst gesloten, waarbij werd bepaald, dat de brieven, die na het vertrek van de schipper werden bezorgd, in de nacht zouden worden vervoerd door een postillon te paard.

'S Avonds om half 10 vertrok de Amsterdamse postillon en reed naar Haarlem. Hij steeg daar af, liep de singel langs, werd in een gereedgehouden bootje over het Spaarne gezet, trof een nieuw paard aan, waarop hij naar Lisse reed. Daar ontmoette hij dan de Haagse postillon, die om 10 uur was afgereisd. Van brievenzak werd dan in Lisse gewisseld en beide postillons namen de weg terug.

's Morgens om 5 uur kon de Amsterdamse postillon weer in bed duiken. De brieven werden terstond gesorteerd en besteld. Een schrijven, dat half 10 te Amsterdam was gepost, werd dus reeds de volgende morgen vroeg in Den Haag bezorgd.

De port voor de brieven van Amsterdam op Den Haag bedroeg drie stuivers, wanneer ze des zomers voor zeven uur en dus winters voor acht uur werden besteld; werden ze later besteld, dan was men twee stuivers verschuldigd. Voor alle brieven, die voor verder gelegen plaatsen bestemd waren, moest twee stuivers betaald worden. Deze brieven werden eveneens via Amsterdam bezorgd. Wanneer Constantijn Huygens vanuit Den Haag b.v. 'n brief naar Maria Tesselschade in Alkmaar zond, dan werd deze door de beide postillons naar Amsterdam gebracht en daar meegegeven ter verdere verzending aan de schipper op Alkmaar. Brieven uit Den Haag en Haarlem voor Kampen, Zwolle, Harlingen en zelfs voor Hamburg, volgden dezelfde weg.

De verzending met rijdende postillons moet een lumineuze gedachte zijn geweest, want meer en meer breidde deze vorm van „nachtpost-treinen" zich uit: nachtpost van en naar Delft, in 1662 werd zelfs 'n dergelijke dienst Amsterdam—Rotterdam, dwars door Holland geopend, waarbij ook de brieven van Dordrecht werden meegenomen.

Op deze wijze breidde zich het postverkeer in Holland regelmatig uit. Belangrijker dan het Binnenlandse kantoor, bleven echter de buitenlandse kantoren, waaronder het Hamburgse het voornaamste was, gevolgd door het Antwerpse. Deze kantoren verzorgden ook een deel van de binnenlandse post, langs de routes. Zij stonden in verbinding met de „generaal-kantoren" in de meeste Hollandse steden van betekenis, doorgangshuizen voor de post. Ook Haarlem had een dergelijk generaal-kantoor, met een postmeester aan het hoofd, die benoemd werd door het gerecht.

Geschiedde de postverzending in de zeventiende eeuw op een veel eenvoudiger manier dan tegenwoordig, in het kader van de mogelijkheden van die tijd, kan men van 'n geperfectionneerde dienst spreken, die zelfs bijzonder snel was en zeker.

Boedapest. — De Hongaarse loopster Aranka Kazi heeft te Boedapest het wereldrecord 880 yards verbeterd door een tijd te doen afdrukken van 2 min. 11 sec. Het oude record stond sedert 14 September 1952 op 2 min 14.5 sec. op naam van de Engelse athlete Valerie Ball.

Onderzoek van Britse anti-spionnagedienst

De Britse anti-spionnagedienst stelt een onderzoek in naar de gedragingen van personen, die zich „studenten in de militaire geschiedenis" noemen en trachten inlichtingen te verkrijgen over troepen, welke in Engeland en het Midden-Oosten gestationneerd zijn.

Port Said. — De Britse ambassade te Caïro heeft bekend gemaakt, dat een gewapende bende een Britse opslagplaats in Port Said in brand heeft gestoken. De schade wordt geschat op £ 400.000 (plm. NA ƒ twee millioen).

Zonsverduistering in Scandinavië

Bijzondere instrumenten voor Delftse expeditie

De totale zonsverduistering die op 30 Juni in Scandinavië te zien zal zijn, zal worden geobserveerd door in totaal 50 expedities. Daaronder zijn twee Nederlandse ploegen, die finantiële steun zullen krijgen van de organisatie voor Zuiver Wetenschappelijk Onderzoek. Drie onderzoekers uit Delft: prof. dr. A. S. C. van Heel, ir. G. J. Beernink en de heer W. C. Einthoven, zullen nagaan of het mogelijk is de atmosferische storingen in de hogere luchtlagen te fotograferen.

De Delftse expeditie zal worden uitgerust met bijzondere instrumenten. Zo is er een speciale spiegel geconstrueerd in het laboratorium voor technische physica van de Technische Hogeschool. De spiegel meet 80 bij 100 cm. en is verdeeld in 40 holle spiegeltjes die het licht concentreren op de lens van een filmcamera. De camera maakt opnamen in het tempo van 60 beeldjes per seconde. De lens van de camera heeft een doorsnede van 8 cm. en een brandpuntafstand van 6 cm. Voorts is er een tweede camera voor het fotograferen van de zonnesikkel.

Hierbij behoort nog een fototele-objectief (speciaal vervaardigd bij de optische industrie „De Oude Delft" te Delft) met een brandpuntafstand van 50 cm. Wanneer op de bewuste dag de weersomstandigheden gunstig zijn, zullen de Delftse waarnemers, die naar de Zuidpunt van het Zweedse eiland Gotland gaan, in staat zijn de grootte, het contrast, de snelheid en de oriëntatie van de schaduwbanden waar te nemen en uit die opnamen te berekenen, op welke hoogte in de atmosfeer de turbulenties zich bevinden. De heren Beernink en Einthoven vertrekken op 8 Juni naar Zweden. Prof. van Heel op 21 Juni.

Verbluffende proef

Prof. Van Heel heeft bij een proef met de hiernaast beschreven spiegel al een verliespostje moeten boeken.

Om de kracht van het geconcentreerde licht te proberen, plaatste de hoogleraar de spiegel in het volle zonlicht. Hij wilde in het brandpunt zijn pijp aansteken. De hitte was echter zó groot, dat hij slechts een stukje houtskool in de hand hield en een nieuwe pijp moest gaan kopen.

„Manon des Sources" in Holland Festival

De film „Manon des Sources" van de regisseur Marcel Pagnol is aan het Holland-festival-programma toegevoegd. De première zal zijn in het Alhambra-theater te Amsterdam op Vrijdag 18 Juni. De Nederlandse titel zal luiden „Manon van de bronnen".

Zwarte schaap heet Fiscus

Het plan van de stichting het Goois Natuurreservaat om de Gooise hei weer een kudde schapen te bezorgen, heeft weerklank gevonden. Men heeft reeds 150 liefhebbers gevonden, die voor ƒ 50 een schaap willen adopteren. Zoals bekend mag men het dier een naam geven, dat het schaap op een bordje om zijn hals zal dragen. Naast dat van instellingen en bedrijven is ook het personeel van de Hilversumse Belastingen de bezitter geworden van een schaap. De ambtenaren legden gezamenlijk ƒ 50 bij elkaar, waarvoor een schaap geadopteerd kon worden. En dat het veelal strakke gelaat van ambtenaren niet altijd een afspiegeling behoeft te zijn van hun eigenlijke geaardheid, blijkt wel overduidelijk uit de naam, die zij aan hun zwarte schaap — want dáár stonden ze op — gegeven hebben. Wordt de fiscus immers niet altijd het zwarte schaap genoemd? Welnu, het zwarte schaap van de belastingambtenaren zal daarom Fiscus heten.

40.000 steentjes, alle met de hand gemaakt uit ter plaatse gevonden fijngemalen puin, schelpkalk, lijmstof, tarwemeel en kleurstof, en zeven winters arbeid vormden de grondslag van deze maquette, voorstellende het kasteel van Brederode. De maker van dit ingenieuze bouwwerk is de heer G. van der Kort, die gedurende 21 jaar de bewaarder is geweest van deze roemruchte ruïne van Bredesorde. De maquette is door de heer v.d. Kort aangeboden aan het Rijk en zal onder de hoede komen van Monumentenzorg.

Indo-China: voorlopig aftasten

Strijd om de rivier-delta wordt grondig voorbereid

Saigon. — Gisteren heeft een Frans militair woordvoerder verklaard dat de vier Vietminh-divisies die Dien Bien Phoe hebben belegerd en daarna veroverd, naar men aanneemt een offensief tegen de delta van de Rode Rivier tot de herfst zullen uitstellen. De voorhoede van deze strijdmacht en een groot deel van het zware geschut bereikten bases ten Noorden van de welta in het dal van de Rode Rivier. Zij zouden de delta zonder veel voorbereiding kunnen aanvallen, doch het lijkt waarschijnlijker dat de Vietminh, zoals gewoonlijk, een aanval weken van tevoren zal voorbereiden.

De Franse militaire autoriteiten schatten dat de Vietminh bij Dien Bien Phoe minstens 20.000 man hebben verloren, die vervangen zijn door jonge recruten. In de zomer zullen degenen, waarop de Vietminh rekent druk bezig zijn met landbouw. Zij zullen niet voor September beschikbaar zijn voor het handwerk van soldaat en derhalve voor belangrijke militaire operaties.

Volgens een Franse woordvoerder is de Franse bevelhebber in Noord-Indo-China, generaal Cogny, begonnen troepen uit afgelegen posten in de delta in de Rode Rivier terug te trekken om deze aan de mobiele reserve te kunnen toevoegen. De vuurkracht van de Franse luchtmacht in Indo-China zou thans vier keer groter zijn dan vóór de slag om Dien Bien Phoe door leveranties moderne vliegtuigen uit de Verenigde Staten.

Radio-Parijs meldde, dat Franse hefschroefvliegtuigen 27 man medisch personeel uit Dien Bien Phoe hebben weggevoerd.

De Franse regering heeft het Franse opperbevel in Indo-China gemachtigd tot vrijlating van 575 gewonde Vietminh-krijgsgevangenen, aldus een Franse woordvoerder. Dit besluit werd Zaterdag ter kennis van de Vietminh gebracht.

Wegens het publiceren van het geheime rapport „Ely-Salan", dat handelt over de critieke situatie in Indo-China, heeft de Franse politie in opdracht van minister Pleven de gehele oplaag van het weekblad „l'Expresse" in beslag genomen. Op de foto: De aankomst van de drie generaals, die het geheime rapport hebben opgesteld v.l.n.r. Generaal Pelissier, generaal Salan en generaal Ely.

Eisenhower zet atoombank-plan ondanks tegenslag voort

President waarschuwt landgenoten voor „vernietiging" van gedachten

New York. — In een rede ter gelegenheid van het 200-jarig bestaan van de Columbia-Universiteit, heeft president Eisenhower gezegd, dat de pogingen om de medewerking van Rusland te krijgen voor zijn plan voor een internationale atoombank „niet de resultaten hebben opgeleverd, waarnaar wij streven". De president legde er de nadruk op, dat de Verengde Staten de onderhandelingen willen voortzetten, ondanks de „onbetrouwbaarheid" van overeenkomsten met de communisten. De Verenigde Staten pleegden verder overleg over het plan met andere vrije landen, die er bij betrokken zijn.

Sprekende over binnenlandse aangelegenheden deed president Eisenhower een beroep op de Amerikanen om de pogingen tot „vernietiging' van gedachten en van het zien van een mogelijke vijand in iedereen, te verwerpen. Hij zeide, dat de communisten wellicht op geen enkele andere manier zo duidelijk hun vrees toonden, dat de vrije wereld werkelijk tot eenheid zou komen dan in hun hardnekkige pogen om verdeeldheid te zaaien. De Verenigde Staten stellen zich ten doel een coöperatieve vrede gegrondvest op waarheid en gerechtigheid.

Heldin van Dien Bien Phoe gaat boek schrijven

Calcutta. — Geneviève de Galard, de heldin van Dien Bien Phoe, heeft medegedeeld, dat zij een boek zal schrijven over haar wederwaardigheden in het belegerde fort. Reeds heeft een uitgever er 25.000 Amerikaanse dollars voor aangeboden. De verpleegster vertelde aan verslaggevers, dat zij vóór Dien Bien Phoe nimmer onder vuur was geweest of zwaar gewonde militairen had gezien Toen haar om een verklaring van haar „verjaardagwensen" aan de Vietminh-president dr Ho Tsji Minh gevraagd werd, antwoordde zuster Geneviève, dat „iemand" haar gevraagd had die te zenden. Zij zou alles in Parijs ophelderen, verklaarde zij.

Steeds meer tankschepen worden opgelegd

Londen. — Uit kringen van de tankscheepvaart is vernomen dat het aantal opgelegde tankschepen aanzienlijk is toegenomen. De opgelegde scheepsruimte wordt thans geraamd op bijna 2,5 millioen ton. Het in de vaart zijnde tonnage overtreft echter nog steeds de vraag en de vrachttarieven zijn dermate gedaald dat zelfs moderne tankschepen van normale grootte niet winstgevend geëxploiteerd kunnen worden.

Bovendien gaat de Amerikaanse kustvaart een periode van slapte tegemoet en men verwacht weinig kans op een spoedige verbetering van de situatie.

Schade aan koffie-plantages in Brazilie

Rio de Janeiro. — De overvloedige regens, welke sedert enige dagen in de staat Sao Paulo zijn gevallen, zouden volgens de bladen voortijdige afval van koffievruchten hebben veroorzaakt, waardoor de pluk met 10 a 15 procent verminderd zou worden.

Deskundigen zijn echter van mening, dat het nog te vroeg is om een oordeel uit te spreken over de schade, welke de koffieplanters zullen hebben.

Nederlandse reiskamer opgericht

Amsterdam. — Ten overstaan van notaris mr. J. B. v d Berg is te Amsterdam de oprichtingsacte van de stichting Nederlandse reiskamer gepasseerd. Oprichters zijn de Nederlandse vereniging van reisbureaux, de Nederlandse Vereniging van Autoreisbureaux, de Nederlandse Vereniging van Passage-agenten en het Comite van Reisverenigingen.

De reiskamer beoogt op vrijwillige basis de bona-fide reisbemiddelaars en reisondernemingen te verenigen, ter wering van practijken, waarvan het publiek de dupe zou kunnen worden.

Het Vlaamse boek in Nederland

Brussel. — Volgens een enquête van het Vlaams economisch Verbond zou er in Nederland nog steeds een vooroordeel tegen het Vlaamse boek bestaan. Volgens sommige uitgevers is nietteman een duidelijke verbetering waar te nemen en naar de uitgever Pelckmans uit Antwerpen berekende, vindt meer dan 25 procent van de Vlaamse boeken hun weg naar Nederland, tegenover slechts 3 procent voor de oorlog. Voor Vlaamse kinderboeken bestaat nauwelijks belangstelling in Nederland en dit ligt niet alleen aan het verschil in taal, doch ook in de presentatie, zo meende hij. Bij de gemiddelde Nederlandse boekhandelaar overheerst dikwijls nog het gevoel, dat uit Vlaanderen slechts minderwaardige boeken komen en gebleken is, dat wanneer een in Vlaanderen uitgegeven boek op naam staat van een Nederlandse uitgever, dit boek in Nederland een veel grotere aftrek vindt.

Bisschoppelijk mandement

„De (Nederlandse) katholiek in het openbaar leven van deze tijd"

's-Gravenhage. — In Nederland is een bisschoppelijk mandement aan de kerken verspreid in de vorm van een brochure van deze tijd „De katholiek in het openbare leven van circa achttienduizend woorden, getiteld:

In het eerste deel worden de theologische grondslagen uiteengezet, waarop de plicht van de christen berust om aan het christendom gestalte te geven in deze wereld. In het tweede deel worden in het licht daarvan concrete vragen behandeld, die de rooms katholieken momenteel op maatschappelijk en staatkundig terrein bezig houden. Het derde deel richt zich tegen een aantal stromingen, die buiten het christendom staan en geeft de nodige richtlijnen, aan de hand waarvan rooms-katholieken veilig hun houding kunnen bepalen.

De bisschoppen handhaven hun vroegere beslissing, dat het rooms-katholieken verboden is lid te zijn van socialistische en communistische organisaties onder bedreiging van kerkelijke straffen, en stellen met nadruk, dat rooms- katholieken hun medewerking niet behoren te geven aan de Partij van de Arbeid, ofschoon zij om nader aangegeven redenen niet het besluit wilden nemen om het lidmaatschap daarvan uitdrukkelijk en met het treffen van sanctiemaatregelen te verbieden.

NAGUIB VERDER TERUG UITGEZET

Caïro. — De Egyptische pers meldt, dat de voorlopige opperste raad van de bevrijdingsbeweging gewijzigd is. Nasser, die sedert de oprichting der beweging secretaris-generaal was, is nu voorzitter geworden. Naguib, die sedert de zomer van 1952 het voorzitterschap bekleedde, komt niet voor op de lijst van raadsleden.

Tussen neus en lippen

Bendelid

In Parijs stormde een jeugdige bandiet met een geladen revolver een kruideniersswinkel binnen en schreeuwde: „Handen omhoog en de centen." Maar de 53-jarige winkelierster, madame Barre, schreeuwde hem op haar beurt niet minder resoluut toe: „Jongeman, ik ben oud genoeg om je grootmoeder te zijn. Als je iets nodig hebt, kunnen we je helpen, maar geld — nee, dat is van ons. We hebben er hard voor gewerkt." Toen deed ook haar dochter kordaat haar duit in het zakje en riep: „Schaam je je niet. Geef op die revolver!" „Dat kan ik niet" antwoordde de jongeman blozend. „Ik ben lid van een bende. Maar ik zal u de kogels geven." Hij leverde de kogels bij de dames in en stapte toen haastig de deur uit.

Vrouwen-overschot

In het West-Duitse grenskamp Friedland bij Goetlingen, waar regelmatig vrijgelaten krijgsgevangenen uit Sovjet-Rusland aankomen, moeten wasmanden vol huwelijksaanzoeken worden weggegooid. Het vrouwenoverschot in de Bondsrepubliek is nog altijd zeer groot. Duizenden vrouwen, voor een groot deel oorlogsweduwen, schrijven aan de kampleiding, dat zij bereid zijn met een gerepatrieerde in het huwelijk te treden.

Cumulatie

In de Zweedse havenstad Oernskoeldsvik aan de Bothnische Golf is een politie-agent, die tevens hoofd van de belastingcommissie is en ondervoorzitter van de gemeenteraad. Maar daar houdt de wonderlijke vermenging van gezagsverhoudingen in zijn persoon nog niet mee op, want hij is óók nog hoofd van het plaatselijk bijkantoor van een ziekteverzekeringsmaatschappij, lid van de provinciale raad, voorzitter van de pensioenraad, van de commissie voor Lager en Technisch onderwijs, van de socialistische arbeidersgemeenschap, van de Zweedse politiebond en van het Scandinavisch Verbond van Politie-beambten. Zijn korte maar snelle carrière met de vele baantjes heeft hij te danken aan de plaatselijke afdeling van de socialistische partij.

Bijna drie meter hoog is deze Azteken-kop, die werd gevonden in het oerwoud nabij Vera Cruz, in de ruïnes van een vroegere Indiaanse stad. Hij is momenteel gezien in het paleis van Schone Kunsten in Mexico City.

Jager door zijn eigen hond gedood

Melbourne. — In Victoria (Australië) is een jager in het ziekenhuis overleden, die door zijn jachthond neergeschoten was. De jager, een zekere Victor Jencke, was met enkele vrienden op jacht. Hij bestuurde een vrachtauto, waarin zich achterin ook zijn hond bevond. De hond raakte in een speelse bui de trekken van het jachtgeweer aan, dat daar lag. Het schot doorboorde de cabinewand en verwondde de jager dodelijk in de rug.

Surinaamse welvaart

De aanpassing van het Tienjarenplan

's Gravenhage. — De directeur van de Stichting Surinaams Planbureau, prof. dr. R.A.J. van Lier, is gisteren na een bespreking in Suriname over de aanpassing van het Tienjarenplan in Nederland teruggekeerd. Na intern overleg over het plan tussen Van Lier, prof. P. Verdoorn en dr. H. Ecker vonden besprekingen plaats met diverse landsministers, waarna het Planbureau aan de Surinaamse regering een nota aanbood met gewijzigde grondslagen. De Surinaamse regering aanvaardde dit en zond het door naar een Statencommissie voor het plan.

Prof. Van Lier en zijn medewerkers zullen na bestudering van het algemene plan door de Statencommissie een tweede nota indienen met gedetailleerde wijzigingen. In het algemeen, aldus prof. Van Lier, bleven de principes van het plan ongewijzigd. Een aantal onderwerpen, die in het oorspronkelijke plan als „supplementair" waren aangegezen (en dus in een later stadium voor uitvoering in aanmerking kwamen) is thans geïncorporeerd in het plan zelf. Dit komt het welslagen van het plan en de economische ontwikkeling van Suriname ten goede. Hierbij is tevens aandacht besteed aan enige belangrijke voorzieningen in de sociale sector. De belangrijkste verbetering acht prof. Van Lier de uitbreiding van de landaanwinning aan de hand van de meer nauwkeurige gegevens over de bevolkingsaanwas op het platteland.

Met de wijzigingen gaat gepaard een grotere en andere wijze van investering. Het voornaamste punt hierin is, dat het belangrijke project "Wageningen" uit het plan is gelicht en naar de private sector is verschoven. De middelen tot financiering van Wageningen zijn thans geheel verkregen op de vrije geldmarkt in Nederland. Dit wordt dus niet meer gefinancieerd door de Surinaamse en Nederlandse regeringen. Wel verstrekte de Nederlandse staat voor deze lening een garantie. Bij de verkrijging van deze lening verleende de Herstelbank in Nederland belangrijke hulp.

Deviezenbezit

Het Surinaams deviezenbezit bedroeg op 8 Mei 1954:

goud (exclusief gouddekking van de Sur. Bank) ƒ 5.300.000; U.S. dollars en Pond Sterling ƒ 13.712.000 andere valuta's ƒ 2.706.000 en de schuld aan buitenlandse banken bedroeg ƒ 5.360.000.

Op 73-jarige leeftijd is te Paramaribo overleden de heer G. G. Glans, in leven eigenaar van „Toko Glans" aan het Kerkplein.

— Evenals verleden jaar heeft de heer E. R. Wessels, in zijn hoedanigheid van Manager van de Esso in Suriname aan de Directeur van de Technische School een bedrag van ƒ 250.— geschonken voor aankoop van boeken, gereedschappen, enz., ten bate van deze school.

— Volgens een mededeling van Dr E. J. A. Campo, Directeur van het Planbureau, zou er een rijstsoort geselecteerd zijn, die meer kan produceren en van betere kwaliteit is dan de bevolkingsrijst, die in Suriname groeit.

— Tijdens het Pinkster-weekend zal te Zanderij een Studie-conferentie worden gehouden, waarbij verschillende paedagogische problemen zullen worden behandeld.

BOUW VELSER TUNNEL

Kostbaarste waterstaatkundige werk uit de geschiedenis

Voortdurende strijd tegen het water

De Kamers van Koophandel en Fabrieken voor Zaanland en Haarlem hebben een excursie gemaakt naar de Velser tunnel in aanbouw. De deelnemers waren daar onder uitstekend geleide van ir. A. Eggink, hoofdingenieur A van de Directie Sluizen en Stuwen te Utrecht, die zich al van 1937 af heeft bezig gehouden met de voorbereiding en verwezenlijking van dit enorme project.

Wie het uitgestrekte terrein van ongeveer 50 ha. aanschouwt, nodig voor de aanleg van deze moderne tunnel, wie daarnevens in en rondom de 25 meter diepe bouwput de werkkraan en draglines ziet, de betonfabriek, de wouden van wapeningsstaal, de stalen bekistingen en de honderden werklieden, opzichters en ingenieurs, die diep onder het maaiveld de tunnellichamen vorm geven, weet, dat men hier bezig is met het meest kostbare waterstaatkundige werk, ooit in onze geschiedenis ondernomen. De totale kosten, aansluiting op omliggende wegen inbegrepen, belopen f 105 millioen.... Totaal worden verwerkt 360.000 m3. beton, 36.000.000 kg. staal en 9914 ton stalen damwand. De grond, die bij dit werk vrij komt, omvat alleen al 1.750.000 m3.

Waardoor de tunnel zich onderscheidt

Men is thans bij Velsen zover, dat men al een paar honderd meter tunnel aan de Zuidzijde gereed heeft en dat men ook aan de overkant van het kanaal (richting Beverwijk dus) met de werkzaamheden is begonnen. Over goed drie jaar, zomer 1957 dus, hoopt men de auto's en treinen onder het Noordzeekanaal te kunnen laten doorrijden.

De autotunnel en spoorwegtunnel, die in één en dezelfde bouwput worden gemaakt, worden heel verschillend van lengte. De eerste wordt 1644 meter, de laatste bijna twee maal zo lang, n.l. 3224 meter. Dit verschil vindt zijn oorzaak in het feit, dat men voor het wegverkeer een helling van 1 : 28.5 kan toepassen (overeenkomend met de Maastunnel te Rotterdam en de Scheldetunnel te Antwerpen), doch voor de treinen rekening moet houden met een belangrijk flauwere daling en stijging, te weten 1 : 60.

Het laagste punt, tot waar auto's en treinen zullen afdalen, ligt op ruim 23 meter onder N.A.P., zodat bij de aanleg een hoogteverschil van goed 24 meter moet worden overwonnen, aangezien de toegangswegen liggen op het niveau van 1 meter + N.A.P. De bovenzijde van de tunnel is zodanig gelegen, dat in de toekomst het Noordzeekanaal kan worden verdiept tot 15.50 meter — N.A.P. (de drempeldiepte van de Noordersluis bij IJmuiden) en dat daarbij boven de tunnel nog een grondbedekking overblijft met een minimumdikte van 80 cm.

De Zaanse en Haarlemse K. van K.-leden hebben vol belangstelling toegezien hoe bij deze tunnelbouw gebruik wordt gemaakt van rijdende stalen bekistingen, een systeem, dat ontwikkeld is uit het Engelse patent „Blow-Knox". Een practische oplossing, daar men voor houten bekistingen onvoorstelbare hoeveelheden hout zou moeten aanvoeren. Met de stalen framen, die men nu aanwendt, heeft men het voordeel, dat zij steeds opnieuw kunnen worden gebruikt, bijv. eerlang bij de bouw van de Hemtunnel. Als het beton van de tunnelwand hard is geworden, klapt men de verticale zijde van de binnenbekisting naar binnen, laat haar zakken en rijdt haar verderop, om weer een moot aan de tunnelschacht te gaan vormen.

In deze kostbare bekistingen is ruim f 2 millioen geïnvesteerd; in de overige outillage ongeveer f 1 millioen. Zoals bekend, is de bouw opgedragen aan de Amsterdamse Ballast Maatschappij, die, ter versnelling van de uitvoering, 1 Maart j.l. het gehele werk heeft toegewezen gekregen.

Eigenlijk is zo'n tunnelwerk in een open diepe bouwput een voortdurende strijd tegen het water. Men werkt er met enorme damwandschermen en met krachtige pompen, die dag en nacht water lozen. De deelnemers aan de excursie konden zich er van overtuigen, dat het werkterrein zelfs op 25 meter diepte prachtig droog is. Het was of men er in het zand van de duinen liep. Van de gebruikelijke bouwmethoden, te weten de zinkmethode, de schildmethode en de open bouwput, kwam bij Velsen alleen de laatste in aanmerking.

De in hydrologisch opzicht zo belangrijke kleilaag, die zich ter plaatse op 16 meter — N.A.P. bevindt en het zoute bovenwater scheidt van het zo belangrijke diepgelegen, zoete grondwater, mag namelijk niet blijvend doorbroken worden, daar dan de zoet-waterwinning in gevaar zou komen. Als na verloop van tijd de tunnel zover gereed is, dat de bouwput weer volgestort kan worden, zal men op 16 meter — N.A.P. diezelfde kleilaag weer met veel zorg aanbrengen.

Technische verbeteringen

Waar de techniek, ook op het gebied van waterstaatkundige werken, nog voortdurend voortschrijdt, ligt het voor de hand, dat elke nieuwe tunnel belangrijke verbeteringen vertoont ten opzichte van voorgangers. In dit verband zal de Velser tunnel zich onderscheiden door de volgende afwijkingen:

Kleur: Omdat voor de verlichting TL-buizen worden gebruikt, is het mogelijk in de tunnel kleuren toe te passen. De plafonds worden donker, een soort nachtblauw, en de zijwanden geelgroen. Het effect hiervan is o.a., dat de tunnel hoger en wijder lijkt dan zij is. De rijweg zelf wordt zo licht mogelijk gehouden. Gebleken is, dat een „kleurige" tunnel een veel prettiger indruk maakt dan een tunnel, die geheel licht is gehouden.

Licht: Er komen geen lampen in de zijwanden, die onrustig geschitter op en in de auto's veroorzaken. In de plaats daarvan komen TL-lampen in nissen in het plafond, die de weg bestralen in de rij-richting van het verkeer. Op deze manier wordt de tunnel verlicht zonder dat de automobilist hinder heeft van enige lamp.

Acoustiek: Het gevolg van de harde wanden van een tunnel is, dat er bij het minste of geringste veel geluid is met hinderlijke nagalm. Daar het mogelijk is de plafonds een donkere kleur te geven, kan men deze plafonds ook met een geluidabsorberende stof bekleden. Deze bekleding zal de geluiden belangrijk verzachten.

Ventilatie: Deze geschiedt dwars en niet verticaal, zoals tot dusver gebruikelijk. De spoorwegtunnel behoeft geen ventilatie.

Schaduwrooster: Om het in- en uitrijden van de tunnel zonder gevaar mogelijk te maken, heeft men tussen het daglicht en de tunnelschemering een overgang van 130 meter met kunstmatige schaduw; men bereikt dit door een lange strook ruitvormig rasterwerk aan te brengen voor en achter de tunnel.

De autotunnel krijgt twee gescheiden rijbanen, elk van 7 meter breed (met aan weerskanten nog een heel laag trottoir van 1 meter). Hoger gelegen voetpaden voor toezichthoudend personeel, zoals in de Maastunnel te Rotterdam, laat men achterwege.

Lange voorbereiding

Men is intussen al twintig jaar bezig met voorbereiding en uitvoering van de tunnel bij Velsen. In 1934 begon men officieel met het onderzoek, in 1939 besloot men tot de bouw, met de uitvoering begon men in 1941, doch de Duitsers zeiden in 1942: stoppen er mee. Begonnen werd pas weer in April 1952, zij het, dat men veel, dat al eerder was verricht, ongedaan moest maken. In de plannen was namelijk een ingrijpende wijziging gekomen.

Het aantal arbeiders zal, nu tot versnelde bouw is besloten, stijgen van 350 tot 600 à 700, voornamelijk betonwerkers, grondwerkers, ijzervlechters en timmerlieden.

De propagandaballons boven Tsjechoslowakije

Washington. — Amerika heeft aan Tsjecho-Slowakije een nota gezonden, waarin het zegt, dat de Amerikaanse regering niet tussenbeide kan komen als een particuliere instelling propagandaballons naar Tsjecho-Slowakije laat zweven.

Zij kon particuliere Amerikaanse burgers niet verbieden zich met andere volken in verbinding te stellen. De Amerikaanse regering geeft Tsjecho-Slowakije de raad om de grenzen open te stellen, [illegible] dergelijke ballons [illegible]

De nota vormt een antwoord op een Tsjecho-Slowaakse klacht tegen het zenden van propagandaballons door het „Comité voor de Kruistocht voor de Vrijheid".

Parijs. — De Gaullistische afgevaardigde [illegible] heeft het aanbod van premier Laniel aanvaard om Marc Jacquet op te volgen als staatssecretaris voor de verbonden Indo-Chinese staten.

Canada gaat aardgas per pijpleiding transporteren

Ottawa. — In Canada hoopt men deze zomer te beginnen aan de aanleg van een pijpleiding voor het overbrengen van aardgas uit de Westelijke olie-provincie Alberta over een afstand van ongeveer 3300 kilometer naar de Oostelijke industrie-provincies Ontario en Quebec. Deze gasleiding zal voor het grootste gedeelte gelegd worden parallel aan de Canadian Pacific Spoorweg. Het beginpunt wordt Princess, aan de grens tussen de provincies Alberta en Saskatchewan, het eindpunt Montreal aan de St. Laurens in Quebec. De verbruikersprijs van dit aldus getransporteerde aardgas in Oost-Canada zal ongeveer de helft bedragen van die voor het ter plaatse gefabriceerde gas, aldus meldt de „Times".

Plastic voor relief-druk ten dienste van de blinden

Londen. — Een technicus van een Britse plasticfabriek, de 40-jarige Leslie Moncrieff, kwam, toen hij te Londen een film over blinden zag, op het idee dat een apparaat, dat zijn fabriek voor eigenen doeleinden in gebruik had, ook zou kunnen worden aangewend om ten behoeve van blinden afbeeldingen en kaarten in relief te drukken en reproducties van brailleboeken te maken.

Het Britse Instituut voor Blinden verwacht, dat het apparaat een revolutie zal betekenen in de onderwijsmethoden voor blinden. De productie ervan is al begonnen.

Het KLM-vliegtuig, dat Zaterdag uit Curaçao vertrok, landde gisteren om 06.48 uur op Schiphol. Het toestel, vertrokken Zondag uit Amsterdam, landde Zondag om 01.30 uur op Curaçao.

Reislustige Josjida op vingers getikt

Tokio. — De oppositie-leden in het Japanse Lagerhuis hebben de eis gesteld, dat premier Sjigeroe Josjida afziet van zijn voorgenomen wereldreis en laat weten, hoeveel deze het land zou kosten. Volgens de betrokken leden, waarvan enkele zitting hebben in de begrotingscommissie van de Kamer, zou de reis op ruim 1.500.000 komen te staan.

De regering, aldus genoemde leden, had de instemming van het parlement moeten zoeken om „zo'n enorm bedrag" uit te trekken.

Emmastad

WACHTDIENSTEN C.P.I.M.:

Telegram Afdeling:
Kantoor open van 05.30 — 01.30 tel. 2307
van 01.30 — 05.30 J. N. F. Jung tel. 3209

Personeel afdeling.
Van heden 12.00 t.m. Zaterdag 5 Juni 12.00 S. H. Tiesma, Troepiaalweg 19. J. D. tel. 4445.
B. g.g. nadere inlichtingen tel. 2400

Materialen Afdeling:
C. P. Riegman Tjerk Hiddeslaan No. 12 tel. 2265.

C. S. M.

Rederij:
I. M. Slagter tel. 4301.
b. g. g. tel. 2643 — 44

Scheepsagentschap:
08.00 — 23.00 kantoor tel. 2458 — 2551
Van 18.00 — 19.00 en van 23.00 — 08.00 E v. d. Werf tel. 3101

Dok Afdeling:
Van 16.30 — 1.00 tel. 2276;
Van 1.00 — 7.30 P. Roest tel. 3146

ASIENTO-THEATER
„Pygmalion"
Geen kinderen beneden 16 jaar.

WEST-END
7 en 9 p.m. *„Donovan's Brian"*

CINELANDIA
7 uu p.m. *„La Cobarde"*
9 uu p.m. *„Isle of the dead"*

ROXY
7 en 9 p.m. *„The Diamond Queen"*

SUFFISANT THEATER
„So Big"

CARIBE
20.00 uur *„Radarmen from the moon"*

REX
20.00 uur *„Secret of convict lake"*.

APOTHEKEN

De weekdiensten der apotheken worden waargenomen door *Botica Excelsior*, Herenstr. 4, tel. 2004 en *Botica Coromoto*, Breedestraat. 125 (O.), tel. 3241.

WIT GELE KRUIS

De nachtdienst wordt waargenomen door Zuster Henriquez-Con, Sta. Rosaweg 155, tel. 5006.

GREEP UIT DE AETHER

CUROM (416.6 m)

17.30 Voor de kleinere kinderen in het Nederlands
17.50 Gramophoonplaten.
18.05 Cumpleanos Feliz
18.15 Dinermuziek
18.45 Nieuws
18.55 Voor het slapen gaan.
19.00 Boletin di noticia.
19.30 Wat de handel biedt,
20.30 Speciale programma over de dans in India.
20.55 De Noord-Amerikaanse dansgroep van Martha Graham en de Spaanse dansgroep Antonio.
21.10 Igor Strawinksky's beroemde balletmuziek „L'oiseau de fue"
21.30 Boeken vragen Uw aandacht.
21.45 Dansmuziek
22.15 Nieuws en sluiting.

HOYER (5.25 m)

19.00 Met de jarigen in de lucht.
19.10 Charla Católica
19.30 Hoorspel „El Gato"
19.45 Dansmuziek
20.00 Surinaams kwartiertje
20.15 Gevarieerd programma
21.00 Dansmuziek.
22.00 Sluiting.

P.C.J. (31.28 en 49.79 m)

18.37 Metropole Orkest, olv. Dolf van der Linden.
19.02 Nieuws
19.17 Kun je nog zingen, zing dan mee.
19.30 Nederlandse Kroniek
19.45 Brieven van luisteraars,
19.57 Kris en Kras door Nederland, op zoek naar muzikaal talent.
20.15 Persoverzicht.
20.22 Voor de West:
20.55 Avondgebed: Pater I. Mijnsbergen O. E. S. A.
20.58 Sluiting.

A.V.R.O.S. (19 m)

17.00 Voor onze kinderen
17.15 Knickerbocker-programma
17.45 Voor de jarigen op de Antillen.
18.00 Ernstige muziek
18.30 Joods Kwartier
18.45 Nieuws
19.00 Krontjongband „Matahari"
19.45 V. & V. geeft voorlichting.
20.00 Conjunto Tropical.
20.45 Nieuws
21.00 Sluiting.

De Engelse Jantjes mogen vaker naar huis

Zal er thans een einde komen aan de golf van „technische ongelukjes" op de Britse vloot?

(Van een medewerker)

Zelden zal een reis van een schip met zoveel veiligheidsmaatregelen zijn omringd als die van het Engelse koninklijke jacht „Brittannia", dat half April naar de Middellandse Zee-haven Tobroek vertrok. Aan boord van de „Brittannia" bevonden zich, in gezelschap van enkele begeleidsters en verzorgsters, de twee kinderen van koningin Elizabeth II en prins Philip: de vijfjarige prins Charles, die als officieel troonopvolger binnenkort wel de traditionele titel prins van Wales zal krijgen, en zijn vierjarig zusje prinses Anne. Reeds de aanwezigheid van deze twee koningskinderen verklaart, dat alle mogelijke maatregelen werden genomen, om de reis naar Tobroek en ook de terugreis, waarbij de koningin en prins Philip eveneens aan boord zijn, een veilig verloop te doen hebben. Ook het feit, dat de „Brittannia" een gloednieuw (en zeer duur) schip is, maakt het begrijpelijk, dat talloze veiligheidsmaatregelen werden genomen. De voornaamste reden echter voor de ditmaal uitzonderlijke veiligheidsmaatregelen en voor de zorglijke gezichten, waarmee de autoriteiten, die verantwoordelijk zijn voor het welzijn van de leden van het Engelse koninklijke huis, de „Brittannia" zagen vertrekken, vormt de reeks van „technische ongelukken", die de laatste tijd op schepen van de Engelse Marine — en ook de „Brittannia" is een marine-schip — hebben plaats gehad.

De reis van het koninklijk jacht „Brittannia"

Engeland is altijd trots geweest op zijn marine. Ook al heeft de Engelsman grote waardering voor het leger, dat in de laatste twee wereldoorlogen grote daden verrichtte op het Europese vasteland, en voor het luchtwapen, dat de slag om Londen won, — zijn hart gaat uit naar de grijze schepen van de machtige, zij het niet meer oppermachtige, Engelse oorlogsvloot.

Daarom heeft het hem diep getroffen, dat de laatste tijd herhaaldelijk ongelukken plaats vinden aan boord van Britse oorlogsschepen, die door de autoriteiten „technische ongelukken" worden genoemd, maar waarvan publiek en pers algemeen aannemen, dat het sabotage-daden zijn. Welk vermoeden bevestigd wordt door het feit, dat de laatste tijd enige malen matrozen zijn veroordeeld wegens het „moedwillig veroorzaken van schade" aan installaties van oorlogsschepen.

Natuurlijk hebben ook in het verleden wel eens sabotage-daden plaats gehad op Engelse oorlogsschepen. Dikwijls bevonden zich onder de bemanningen uit havenkroegen en achterbuurten samengeraapte elementen, die, als de straffe discipline een ogenblik verminderde, hun kans waarnamen. Dergelijke daden, zoals de beroemde muiterij op de brik „Bounty" in de tweede helft van de achttiende eeuw, werden altijd streng gestraft en meestal bleef het bij op zich zelf staande gevallen.

De laatste tijd echter wordt Engeland voortdurend opgeschrikt door berichten over beschadigingen van machines en kanonnen op oorlogsschepen, over ontploffingen, die alleen aan opzet te wijten kunnen zijn en andere op sabotage lijkende daden. Sinds Mei van het vorige jaar zijn er een kleine twintig van dergelijke „technische ongelukken" gesignaleerd, dikwijls met ernstige gevolgen.

Begin 1953 had een ernstige ontploffing plaats in de ketels van de grote, betrekkelijk nieuwe torpedobootjager „Duchess". Oorzaak onbekend. Kort daarop veroorzaakte een eveneens onopgehelderde ontploffing brand op het vliegtuigmoederschip „Indomitable", waarbij twee opvarenden om het leven kwamen.

De „Eagle" kon niet salueren!

Sindsdien hebben op een groot aantal oorlogsbodems, in het bijzonder vliegkampschepen, onopgehelderde incidenten plaats gehad. Op het grote, in 1951 in dienst gestelde, vliegkampschip „Eagle" gebeurde de laatste maanden zelfs het ene „onverklaarbare" ongeluk na het andere. Bij het binnenvaren van een haven was het schip niet in staat saluutschoten af te vuren, daar aan de kanonnen was geprutst. Munitie, die zich in de ruimen moest bevinden, bleek plotseling „weg" te zijn en ook aan de gecompliceerde machines haperde nu eens dit, dan weer dat.

Het spreekt vanzelf, dat marine en politie een diepgaand onderzoek hebben ingesteld naar deze ongelukken. Aanvankelijk leek het, of men met een communistisch complot te doen had, zoals ook de branden op tal van grote passagiersschepen in de jaren voor de tweede wereldoorlog door velen aan een net van communistische saboteurs geweten worden. In Engeland is het communisme echter betrekkelijk zwak. Wel vindt er ongetwijfeld communistische agitatie plaats in de havensteden, maar dat deze tot een wijd vertakt complot onder de opvarenden van de Engelse vloot zou hebben geleid, is onwaarschijnlijk.

Men is er thans in Engeland van overtuigd, dat de, officieel nooit erkende, „sabotage-golf" andere oorzaken heeft. Men zoekt de veroorzakers der „technische ongelukken" niet meer onder overtuigde communisten, maar ziet er veeleer de hand in van een groep, meest jeugdige, schepelingen, die ontevreden zijn over het leven op de vloot en aan deze ontevredenheid op primitieve wijze uiting geven door sabotage-daden.

Nu is het leven op Engelse oorlogsschepen altijd hard geweest. De afstand tussen officieren en matrozen is groot — groter dan bij menige andere marine — en ligging en huisvesting der manschappen staan dikwijls achter bij die op oorlogsschepen van andere naties. Vergelijkt men de accommodatie van matrozen en stokers op een Nederlands en op een Engels oorlogsschip, dan is het op de Nederlandse schepen meestal knusser, „gezelliger", dan op de Britse.

Minder ruimte, méér mensen

Daar komt bij, dat sinds de laatste oorlog de technische uitrusting van de meeste oorlogsschepen aanzienlijk is vergroot, zonder dat de tonnage toenam. Apparaten voor de opsporing van vijandelijke schepen en vliegtuigen, moderne vuurleidingen en afweerwapens nemen een aanzienlijke plaatsruimte in, terwijl voor de bediening extra-manschappen nodig zijn.

Vooral op de vliegdekschepen zit de, meestal méér dan duizend koppen tellende, bemanning als het ware opgepropt. Voegt men daarbij, dat de schepen van de Britse marine dikwijls lange tijd in het buitenland zijn gestationneerd en dat mogelijkheden tot ontspanning nagenoeg ontbreken, dan wordt het duidelijk, dat vooral onder de jongelui, die — dikwijls uit romantische zucht naar avontuur — in dienst van de marine zijn getreden, niet altijd een even tevreden stemming heerst.

Het is dan ook waarschijnlijk geen toeval, dat de leiding van de Britse vloot in Maart van dit jaar heeft besloten de tijd, die schepen en manschappen op buitenlandse stations moeten doorbrengen, aanzienlijk te verkorten. Terwijl een schepeling, die met zijn schip naar overzee vertrok, tot nu toe op een afwezigheid van twee en een half jaar moest rekenen, zullen manschappen en schepen in de toekomst ten hoogste een jaar weg zijn. In totaal zal de tijd, die schepen en mannen overzee dienst doen, hetzelfde blijven, maar zij zullen veel vaker, dan vroeger het geval was, in het vaderland verblijven.

Met deze hervorming gaan enige andere gepaard. Men zal trachten het euvel der herhaalde overplaatsingen, waardoor de opvarenden van een schip nauwelijks tijd hebben elkaar te leren kennen, tegen te gaan. Indien enigszins mogelijk, zullen de opvarenden van één schip gedurende anderhalf jaar bij elkaar blijven.

Hangmatten gaan verdwijnen

Daarnaast zal men ook de verblijven op de oorlogschepen gaan verbeteren. Men zal zoveel mogelijk van het systeem, waarbij de matrozen in hangmatten slapen, afstappen en trachten te bereiken, dat de opvarenden een eigen kooi, en, als het gaat, met een klein groepje zelfs een eigen hut toegewezen krijgen. Dit is natuurlijk op de nieuwe, nog in aanbouw zijnde vaartuigen makkelijker door te voeren, dan op de oudere.

Tenslotte zullen degenen, die voor enige jaren getekend hebben, zich desgewenst nog voor het einde van hun contracttijd tegen een redelijk bedrag kunnen „uitkopen".

Door dit nieuwe program hoopt men te bereiken, dat de ontevredenheid op de vloot afneemt en de jongelui, die men graag op de vloot zou zien, maar die thans vaak voor dienstneming terugschrikken, de marine weer als hun carrière kiezen. Dat men daarnaast door handhaving van de traditionele discipline en vergrote waakzaamheid verdere „technische ongelukjes" zoveel mogelijk hoopt te verhoeden, spreekt vanzelf.

Toen de „Brittannia" met de twee Engels koningskinderen aan boord haar reis naar de Middellandse Zee begon, waren deze hervormingsplannen al bekend en hadden er inderdaad gedurende enige tijd geen ongelukken plaats gehad. Bovendien heeft men de bemanning van de „Brittannia" natuurlijk op bijzondere wijze geselecteerd en ook alle andere menselijk mogelijke maatregelen genomen, om moeilijkheden op het koninklijk jacht of de begeleidende oorlogsschepen te voorkomen.

De beste garantie voor de veiligheid van de hoge opvarenden van de „Brittannia" vormt echter de enorme populariteit, die koningin Elizabeth, prins Philip en vooral ook de kleine prins Charles en prinses Anne bij alle lagen van het Engelse volk genieten.

Het vliegdek van de „Eagle", één der grootste vliegkampschepen van de Engelse vloot. Op dit schip hadden de laatste tijd meermalen onverklaarbare „technische ongelukjes" plaats.

Heden overleg over Perzische tegenvoorstellen

Londen. — Vandaag zal de missie van het internationaal consortium voor de verkoop van Perzische olie, welke in Teheran heeft onderhandeld en geen overeenstemming met de Perzische regering kon bereiken, met de leiders van het consortium overleg plegen over de Perzische tegenvoorstellen. De Perzische ambassadeur te Londen heeft gewaarschuwd, dat deze tegenvoorstellen ernstig moeten worden opgevat indien men wil voorkomen dat de onderhandelingen zullen worden afgebroken.

Deze tegenvoorstellen houden in dat Perzië het bestuur van de olieindustrie geheel in eigen handen zal houden. Het consortium wenst echter enige invloed op het bestuur teneinde een doelmatige afzet van de olie gewaarborgd te zien.

In bevoegde Engelse kringen verbergt men niet de indruk dat de toestand ernstig is, maar men geeft toch ook te kennen dat het overdreven zou zijn te spreken van een crisis of van het mogelijk afbreken van de onderhandelingen in Teheran.

Tokio. — Op het eerste filmfestival voor Zuid-Oost-Azië, dat te Tokio gehouden is, heeft Japan de prijs voor zowel de beste speelfilm ('Konjiki Yasha' — 'De Gouden Demon'), als voor de beste documentaire ('Sakuma Dam') gekregen. Het volgende festival zal in Mei van het volgende jaar te Singapore worden gehouden.

Kirkenes. — De laatste van een groep van zeven Noren, die van spionage voor Rusland beschuldigd werden, is te Kirkenes in Noord-Noorwegen, tot acht maanden gevangenisstraf veroordeeld. Reeds eerder werden vier tot gevangenisstraffen variënd van twee tot vier jaren veroordeeld.

Panamá. — De maatschappij v[illegible] het Panamákanaal deelt mede, dat [illegible] rots met een inhoud van twee millioen kubieke meter, die over het kanaal heenhangt, zal worden opgeblazen, daar hij dreigt in te storten. De werkzaamheden zullen ongeveer 15 maanden in beslag nemen.

New York. — Heden was de N.Y. effectenbeurs in verband met de viering van Memorial Day gisteren gesloten.

Een reusachtige Strato Clipper van de Pan American World Airways kruist de hoofdverkeersweg te Idlewild, New York's internationale vlieghaven, op weg naar de startbaan voor een trans-Atlantische vlucht naar Europa. Een aardig beeld van het moderne verkeer.